

Angelina Petertsens

IRTAIMISTON UUDELLEENKÄYTTÖ KIERTOTALOUS HUOMIOIDEN Upseerikerhon kalusteiden sijoittaminen

Opinnäytetyö

Muotoilija YAMK

Kestävä rakentamisen ja muotoilu

2023

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Muotoilija (ylempi AMK)
Tekijä/Tekijät	Angelina Petertsens
Työn nimi	Irtaimiston uudelleenkäyttö kiertotalous huomioiden
Toimeksiantaja	Kouvolan kaupunki
Vuosi	2023
Sivut	49 sivua, liitteitä 31 sivua
Työn ohjaaja(t)	Vertti Vallenius

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli tutkia, miten Kouvolan kaupunki voi hyödyntää käytettyjä kalusteita mahdollisimman tehokkaasti ensin organisaation sisäisesti ja sen jälkeen ulkoisesti kiertotalous huomioiden. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä on, miten kaupungin omistamien rakennuksien irtaimistoa voidaan hyödyntää. Alakysymyksenä on, miten Tuulensuojan tiloja uusitaan käyttämällä kiertotaloutta.

Opinnäytetyön raportin alussa kerrotaan kestävästä kehityksestä ja kiertotaloudesta yleisesti. Raportissa tutustutaan työn kehitysmenelmiin sekä kyselyn ja haastattelujen tuloksiin. Tutkimalla eri lähteitä muun muassa siitä, miten kestävä kehitys ja kiertotaloutta toteutetaan kansainvälisesti, kansallisesti ja alueellisesti, lähestytään tutkimustyötä mahdollisimman tarkasti. Opinnäytetyössä selvitetään nykyistä palvelua ja suunnitellaan uutta palvelupolkua, joka tulevaisuudessa helpottavat kaikkia käyttäjiä.

Työn tilaajana toimii Kouvolan kaupungin tilapalvelut. Case-tapauksena tutkittiin, miten paljon kalusteita voi sijoittaa myydystä Upseerikerho-rakennuksesta Tuulensuojaan, joka on Kouvolan kaupungin omistama juhla- ja kokoustila. Tutkimuksessa selvitettiin kohteiden historiaa ja taustaa käyttämällä kvalitatiivista menetelmää. Prosessin aikana vierailtiin useamman kerran kohteissa ja havainnointi avulla tehtiin kalustesuunnitelmat jo etukäteen. Apuna käytettiin paljon eri lähteitä, kuten kirjallisuutta ja internetlähteitä. Opinnäytetyössä käytettiin myös jonkin verran visuaalista materiaalia, kuten valokuvia. Lopputulokseksi saatiin eri käyttötarkoituksiin turvallinen, toimiva, kaunis ja kestävä tila, jossa käyttäjät viihtyvät.

Tehtävänä oli myös tutkia tilapalvelussa toimivaa kierrätysvastaavapilottia. Analysointi tapahtui haastattelujen, kyselyn ja vuoden ajan pidetyn tilaston avulla, mikä osoittautui kannattavaksi ja hyödylliseksi. Vuoden 2022 aikana on tehty paljon ja kehitetty toimintaa niin, että se palvelee mahdollisimman tehokkaasti kaikkia käyttäjiä. Positiivisten tuloksien pohjalta kierrätysvastaava jatkaa vuoden mittaisen pilotin jälkeenkin toimintaansa.

Asiasanat: kierrätys, kestävä kehitys, palvelupolku, kierrätysvastaava, kiertotalous

Degree	Master of Culture and Arts
Author (authors)	Angelina Petertsens
Thesis title	Reuse of movables with circular economy in mind
Commissioned by	City of Kouvola
Time	2023
Supervisor	Vertti Vallenius

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to investigate how the City of Kouvola can utilize used furniture as efficiently as possible, first internally within the organization and then externally, taking into account the circular economy. The research question of the thesis was how to use the ir plant in buildings owned by the city. The sub-question was how to renew Tuulensuoja's premises using the circular economy.

The beginning of the thesis report focuses on sustainable development and the circular economy in general. The report introduces work development methods and the results of the survey and interviews conducted as part of the thesis. By studying different sources, for example, on how sustainable development and the circular economy are implemented in the world, in Finland and in Kouvola, the study is approached as precisely as possible. The thesis examines the current service and plans a new service path, which will make it easier for all users, also in the future.

The thesis was commissioned by the Tilapalvelut unit of the City of Kouvola. As a case study, it was investigated how much furniture can be moved from the sold Upseerikerho building to Tuulensuoja, which is a party and meeting space owned by the city of Kouvola. In the study, the history and background of the objects was investigated using a qualitative method. During the process, the objects were visited several times, and with the help of notes and photos, the furniture designs were made in advance. Many different sources were used as help, such as literature and internet sources. The thesis also used some visual material, such as photographs. The end result was a safe, functional, beautiful and sustainable space for different uses, where the users feel comfortable.

The task was also to analyse the pilot project operating in Tilapalvelut. The analysis took place with the help of interviews, a survey and statistics kept for a year, which proved to be profitable and useful. During 2022, a lot has been done and operations have been developed so that it serves all users as efficiently as possible. Based on the positive results, the recycling manager will continue his activities even after the year-long pilot project.

Keywords: recycling, sustainable development, service path, recycling manager, circular economy

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	LÄHTÖKOHDAT.....	7
2.1	Tutkimusasetelma.....	7
2.2	Käsitekartta ja teoreettinen viitekehys.....	8
2.3	Keskeiset käsitteet.....	9
2.4	Toimeksiantaja.....	11
3	KESTÄVÄ KEHITYS JA KIERTOTALOUS.....	11
3.1	Irtaimiston kierrättäminen.....	16
3.1.1	Jatkuva materiaalivirta kiertotaloudessa.....	16
3.1.2	Kiertotalous Suomen kaupungeissa.....	17
3.1.3	Kiertotalous alueellisesti.....	18
4	KEHITYSMENETELMÄT JA TOTEUTUS.....	22
4.1	Haastattelun toteutus ja arviointi.....	23
4.2	Kyselyn toteutus ja arviointi.....	24
4.3	Uuden palvelupolun kehittäminen.....	29
5	KOKEELLINEN TUTKIMUS.....	31
5.1	Lähtötilanne.....	31
5.1.1	Tuulensuojan historiaa ja arkkitehtuuri.....	34
5.1.2	Upseerikerhon historiaa ja arkkitehtuuri.....	35
5.2	Tavoite.....	37
5.3	Ideointi.....	38
5.4	Prosessi.....	38
5.5	Valmis suunnitelma.....	40
6	ANALYSOINTI.....	41
6.1	Kestävä kehitys ja kierrättäminen.....	41
6.2	Tilapalvelujen kierrätysvastaava -pilotin analysointia.....	41
6.3	Tilapalvelujen kierrätyspalvelun taloudellinen tarkastelu.....	43

6.4 Kokeellinen tutkimus.....	44
7 YHTEENVETO	44
LÄHTEET.....	47

KUVALUETTELO

LIITTEET

Liite 1. Kyselytutkimus, sähköinen kyselylomake

Liite 2. Upseerikerhon kalusteluettelo

Liite 3. Valmis suunnitelma Tuulensuojaan

Liite 4. Taloudellinen kierrätyspalvelun raportti

1 JOHDANTO

Kierrättäminen on ollut viime aikoina vahvasti esillä, mikä palvelee maapalloamme, sillä ihmiskunnan on tehtävä kiireellisiä toimia ilmastonmuutoksen ja sen tuhoisten vaikutusten torjumiseksi. Yhä enemmän esiin nousevat kierrättämiseen liittyvät hyödyt ja tavoitteet. Kehitysmaissakin monet ihmiset tietävät kierrättämisestä. Suurin osa meistä osaa lajitella jätteet ja kierrättää tuotteita oikein. Se on aika selvä asia nimenomaan pientaloudessa, mutta miten asiat hoituvat esimerkiksi suurissa organisaatioissa? Tässä kehitystyössä tutkitaan ja kehitetään uutta tapaa, jolla on tarkoitus helpottaa mutta samalla myös tehostaa kalusteiden kierrättämistä julkisella sektorilla.

Uudistetun Suomen jätelainsäädännön tarkoituksena on edistää kiertotaloutta vähentämällä jätemääriä. Vuonna 2021 *Valtioneuvoston periaatepäätös kiertotalouden strategisesta ohjelmasta* -linjauksesta ilmeni, että Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä halutaan vahvistaa asettamalla se tavoitteeksi. Yksi 41 tavoitteesta on pidentää tuotteiden elinikää ja kestävyyttä tehostamalla kierrätysmateriaalien käyttöä. Tärkeässä roolissa on myös materiaalivirtojen ja tuotetietojen oikealainen digitalisaatio. Tämä kaikki edellyttää muutosta ja toimintaa niin yrityksissä kuin myös kunnissa ja valtionhallinnossa. (Ympäristöhallinto 2017.)

Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus tutkia ainoastaan kunnossa olevan irtaimiston kierrättämistä eli niiden tavaroiden kierrättämistä, joiden kunto on hyvä ja joita voi käyttää uudelleen. Pää tavoitteena on, että tavarat saavat omasta organisaatiosta uuden käyttäjän, koska silloin toiminta on erittäin tehokasta niin taloudellisista kuin myös globaalisista syistä. Sisäinen käyttäjä saa käytetyn kalusteen veloitusmaksua vastaan. Tutkimustyön aikana on tehty myös erillinen laskelma, josta työn tilaaja näkee, miten paljon organisaatio on säästänyt rahaa kierrättämällä kalusteita.

2 LÄHTÖKOHDAT

Tämän työn tavoitteena on kehittää ja suunnitella uutta palvelupolkua, joka palvelee mahdollisimman tehokkaasti Kouvolan kaupunkia. Case-tapauksena on suunnitella Upseerikerhon irtaimistolle uutta käyttöä, jossa kiertotalous on vahvasti mukana. Tilaajana toimii Kouvolan kaupungin Tilapalvelut. Kouvolan kaupunki myi Upseerikerhon, ja siitä syntyi tarve kierrättää irtaimistoa.

Tulevaisuudessa tätä työtä voi hyödyntää käyttämällä samaa palvelupolkua Kouvolan kaupungin omistamien rakennusten irtaimiston uudelleenkäytössä huomioiden kiertotaloutta. Opinnäytetyössä tutkittiin, mikä olisi toimivin markkinointikanava, jotta irtaimisto saadaan mahdollisimman tehokkaasti käyttöön.

Kouvolan kaupunki on tukityöllistännyt uuteen virkaan kierrätysvastaavan. Tarkoitus on myös analysoida, onko virka kannattava taloudellisesti. Vaikka se ei olisikaan kannattava, tässä työssä tutkitaan, onko se järkevää kestävyyden kannalta, jossa kiertotalous on vahvasti mukana.

Nostan esille myös ongelmia, jotka tulivat eteen vanhojen kalusteiden, valaisimien ja tekstiilien käsittelyssä. Tutkittiin, mitä näistä opittiin ja mitä pitäisi ottaa huomioon tällaisten irtaimistojen käsittelyssä. Tässä työssä on tutkittu kaupunkien irtaimiston kierrättämistä.

2.1 Tutkimusasetelma

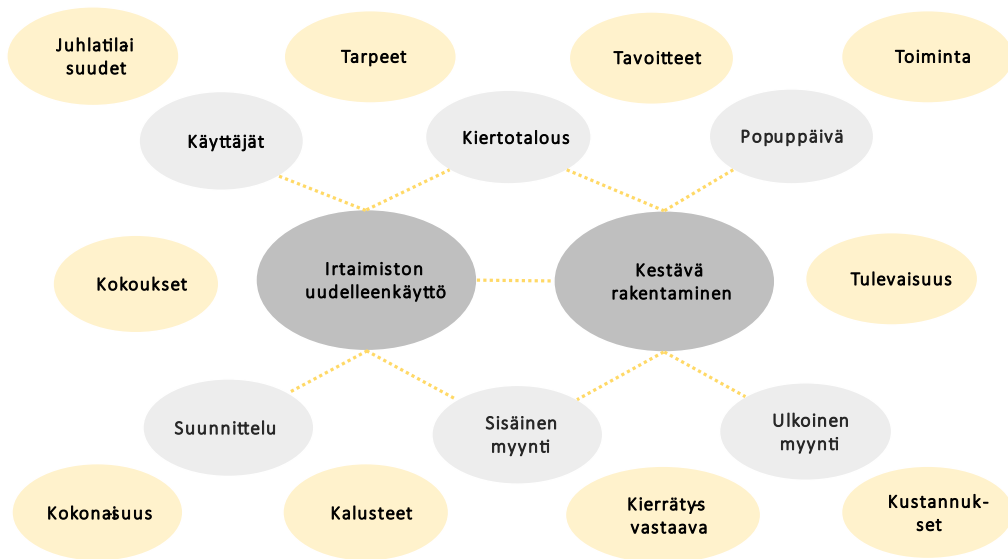
Aiemman opinnäytetyöni tein tilasuunnittelusta, jossa tavoitteena oli suunnitella toimiva, kaunis, turvallinen ja kestävä tila. Tässä työssä jatkan ja mietin tilasuunnittelua laajemmin kiertotalouden näkökulmasta. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä on: ”Miten kaupungin omistamien rakennuksien irtaimistoa voidaan hyödyntää?” Alakysymyksinä ovat: ”Miten Tuulensuojan tiloja uusi-taan käyttämällä kiertotaloutta?” ”Onko kierrätysvastaavan toimi kannattava Kouvolan kaupungille?”

Tässä opinnäytetyössä selvitetään kohteen ominaisuuksia, taustaa, laatua ja toimivuutta käyttäen laadullista eli kvalitatiivista menetelmää, joka sisältää lukuisia erilaisia lähestymistapoja (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kehittää uutta palvelua ja polkua, mikä mahdollistaa ja helpottaa käyttäjien tapaa toimia. Uuden palvelun tarkoituksena on olla helppokäyttöinen ja toimiva. Käyttäjillä tulee olla mahdollisimman hyvät ohjeet, mikä edistää palvelun käyttöä oikein ja tavaran kiertoa. Palvelu on ollut käytössä vuodesta 2022 lähtien, ja sen vuoden aikana palvelua kehitettiin merkittävästi kyselyn ja haastattelujen avulla.

2.2 Käsitekartta ja teoreettinen viitekehys

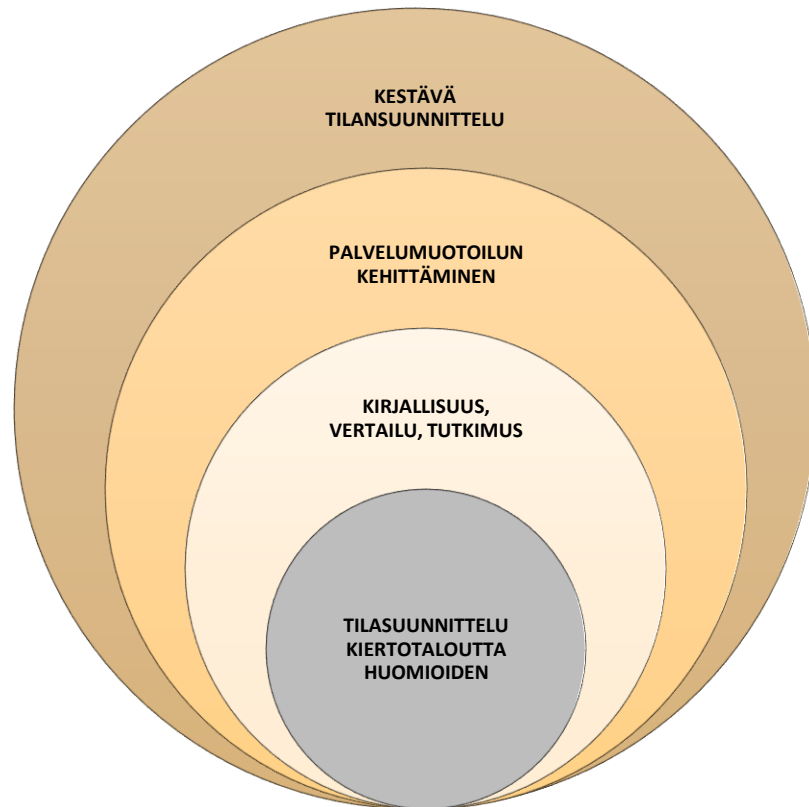
Kuvassa 1 on esitetty pää- ja sivualueet, joita tutkin opinnäytetyössäni. Pääalueet ovat korostettuja harmaalla värillä ja sivualueet keltaisella. Käsitekartta auttaa hahmottamaan kokonais kuvaa ja tarpeita.

Kuva 1. Tuulensuojan käyttö- ja sisustus uudistus (Petertsens 2022)

Vuonna 2019 tehdyn kyselyn perusteella nousi selvästi esille, että tilaan tarvitaan uusia toimivia kalusteita. Tätä huomioiden tilaan on pyritty hankkimaan samanhenkisiä kalusteita, jotka tuovat viihtyvyyttä ja mukavuutta.

Kuva 2. Aiheen teoreettinen viitekehys (Petertsens 2022)

Kuva 2 visualisoi tämän työn teoreettisen viitekehksen. Tämän kehittämistutkimuksen ja niin sanotun tilanneanalyysin lähtökohtana on selvittää taustalla olevat seikat, kuten jo olemassa olevat teoriat, käsitteet ja tekijät (Kananen 2012, 55). Tavoitteena on suunnitella myydyn rakennuksen irtaimiston uudelleenkäyttöä, jossa lopputuloksena on kestävä ja toimiva tila eri käyttötarkoituksiin. Tehtäessä tätä työtä on tutustuttu eri kirjallisuuslähteisiin ja tutkimuksiin, jotka auttoivat kehittämään palvelupolkua, jossa on huomioitu kiertotalous.

2.3 Keskeiset käsitteet

Irtaimisto – *Movables*

Irtaimella omaisuudella tarkoitetaan kaikkea, jota ei ole lain mukaan luokiteltu kiinteäksi. Siihen kuuluvat kaikki päivittäiseen käyttöön tarkoitetut tavanomaiset esineet, muun muassa huonekalut. (If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike 2022.)

Kiertotalous – *Circular economy*

Kiertotalous vastaa globaaleihin haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen, jätteisiin ja saastumiseen. Se on kestävä järjestelmä, jota pidetään hyvänä yrityksille, ihmisille ja ympäristölle. Kiertotalous on tuotannon ja kulutuksen malli, jossa jaetaan, liisataan, käytetään uudelleen, korjataan, kunnostetaan ja kierrätetään olemassa olevia materiaaleja ja tuotteita mahdollisimman pitkään. (Ellen MacArthur Foundation s.a.)

Kansallisromantiikka – *National Romantic style*

Suomalaisessa arkkitehtuurissa kansallisromantiikka syntyi 1800-luvun lopulla ja vuosisadan vaihteessa. Silloin olivat suosiossa sellaiset rakennusmateriaalit kuten vuolukivi ja graniitti sekä pienrakennuksissa hirsi. Silloin fasadeissa käytettiin paljon kiveä ja julkisivussa hirttä. Pintojen värinä suosiossa oli keltainen väri. (Heikkinen ym. 1989, 20–21.)

Kertaustyyli – *Historicism*

1800-luvun jälkipuoliskolla jäljiteltiin historiallisia tyylejä ja sekoitettiin eri vanhojen tyylien ideoita. Tyyli on tunnistettavissa koristeellisista julkisivuista, mm. kolmiosta, kaarimuodosta ja neliöstä. (Rinne 2018.)

Palvelumuotoilu – *Service design*

Palvelumuotoilu on prosessi, jossa luodaan kestäviä ratkaisuja ja optimaalisia kokemuksia sekä asiakkaille että kaikille mukana oleville palveluntarjoajille. Palvelua muokataan ja kehitetään niin, että se vastaa kaikkien käyttäjien tarpeita. (Interaction Design Foundation s.a.)

Palvelupolku – *Customer journey map*

Asiakasmatkakartta on visuaalinen kuvauskaavio (tai useita kaavioita), jotka kuvaavat vaiheita, joita asiakkaat käyvät läpi vuorovaikutuksessa yrityksen kanssa. Polkua mallinnetaan aina asiakkaan näkökulmasta, ja sen perusidea on tuottaa lisäarvoa yritykselle. (Bischoff, 2013–2023.)

Uudelleenkäytettävyys – *Reusability*

Korjauksen avulla loppuomistaja voi säilyttää tuotteen arvon ajan kuluessa tai antaa sen eteenpäin pidentäkseen sen käyttöikä. On myös mahdollista

suunnitella tuote niin, että sitä voidaan käyttää uudelleen eri tavalla kuin sen alkuperäiseen tarkoitukseen. (Acaroglu 2020.)

Kierrätettävyys – *Recyclability*

Kierrätettävyys eli uudelleenkäytettävyys on prosessi, jossa käsitellään vanhoja jättemateriaaleja ja tehdään niistä uudelleenkäytettäviä tuotteita (Acaroglu 2020).

Korjattavuus – *Repairability*

Korjattavuus on olennainen osa kiertotaloutta. Asiat kuluvat, rikkoutuvat, vaurioituvat, ja ne on suunniteltava siten, että niitä on helppo korjata ja päivittää. (Acaroglu 2020.)

2.4 Toimeksiantaja

Toimeksiantajana toimii Kouvolan kaupungin Tilapalvelut. Se on myös rakennuksien omistaja. Tilapalvelut vastaa Kouvolan kaupungin omistamien rakennuksien ylläpidosta, vuokrauksesta ja kehittämisestä.

Tilapalveluiden toimenkuvaan kuuluu tarjota toimitilat kaupungin eri toimintoja varten. Tilapalvelut vastaa kaupungin investointi- sekä perusparannusohjelmiin sisältyvien talonrakennuskohteiden rakennuttamisesta ja toimii myös kaupungin omistamien rakennuksien isännöitsijänä. Myös uusien rakennuksien rakennuttaminen Kouvolan kaupungin omistukseen kuuluu Tilapalvelujen toimenkuvaan. (Kouvolan kaupunki 2022.)

Toimeksiantaja pyrkii pysymään ajan tasalla ja kehittämään jatkuvasti omaa toimintaansa kouluttamalla henkilöstöä ja kuuntelemalla käyttäjien tarpeita. Tilapalvelut on vahvasti mukana kestävässä taloudessa ja rakentamisessa. Toimeksiantaja huomioi ympäristömuutokset ja poliittiset muutokset ja pyrkii myös reagoimaan muutoksiin mahdollisimman nopeasti.

3 KESTÄVÄ KEHITYS JA KIERTOTALOUS

Kiertotalous nähdään kestäväenä talousjärjestelmänä, jossa pyritään vähentämään luonnonvarojen käyttöä kierrättämällä niitä. Kun kyse on siirtymisestä

kohti kiertotaloutta, tuotteiden ja palveluiden kiertokulun tehostaminen on ratkaisevan tärkeää politiikkojen ja liiketoimintastrategioiden suunnittelussa. Kiertotalous nähdään kestävästä talousjärjestelmästä, jossa talouskasvua huomioidaan vähentämällä ja kierrättämällä luonnonvaroja. Nykyään se herättää yhä enemmän hallitusten, tutkijoiden, yritysten ja kansalaisten huomiota. Tämän seurauksena on välttämätöntä tehdä toimenpiteitä kestävästä kehityksestä saavuttamiseksi. (Shen ym. 2019.)

Kestävästä kehityksestä tavoitteet asetettiin vuonna 2015 osaksi Yhdistyneiden kansakuntien (YK) 2030 Agenda for Sustainable Development -ohjelmaa. Al-lekirjoittajat hyväksyivät 17 tavoitetta, joissa käsitellään muun muassa köyhyyttä, nälkää, terveyttä ja hyvinvointia, koulutusta, sukupuolten tasa-arvoa, ympäristöä ja ilmastoa, rauhaa ja oikeutta (kuva 3). Kestävä kehitys pyrkii tasapainottamaan sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristölliset näkökohdat ja tarkistamaan, miten ne liittyvät toisiinsa.

Kuva 3. Agenda 2030 -tavoitteet. Kestävästä kehityksestä tavoitteista laaditut symbolit (Suomen YK-liitto s.a.)

Monet maat ja kaupungit, myös EU:ssa, ovat ilmaisseet tukensa kestävästä kehityksestä tavoitteille ja ovat sisällyttäneet ne politiikkaansa. Kestävästä kehityksestä tavoitteiden lokalisointi jatkuu, ja saavutuksia esitellään kansainvälisissä konferensseissa. Euroopan parlamentti on ilmaissut tukensa EU:n kestävästä kehityksestä strategiaa. (Widuto, 2019).

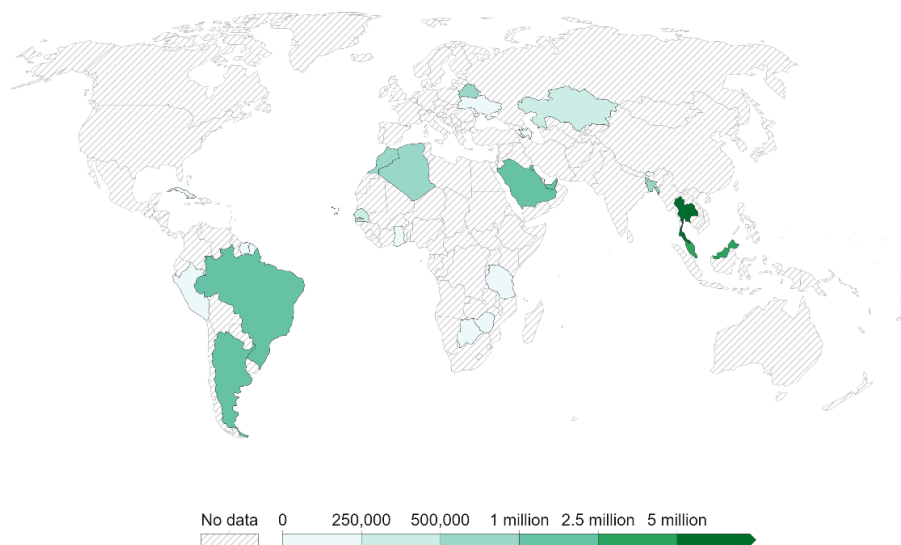
Tässä työssä tutkitaan tavoitetta 12., joka on vastuullinen kulutus ja tuotanto, syvemmin, koska juuri tähän tavoitteeseen opinnäytetyössä saatuja tuloksia voidaan hyödyntää.

Taloukasvun ja kestäväen kehityksen saavuttaminen edellyttää, että pienennämme pikaisesti ekologista jalanjälkeämme muuttamalla tavaroiden ja resurssien tuotantoa ja kulutusta. Yhteisten luonnonvarojen tehokas hallinta ja tapa hävittää myrkyllisiä jätteitä ja saasteita ovat tärkeitä tekoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Yhtä tärkeää on teollisuuden, yritysten ja kuluttajien kannustaminen kierrätykseen ja jätteen vähentämiseen. Myös kehitysmaita tuetaan siirtymään kohti kestävämpiä kulutustottumuksia vuoteen 2030 mennessä. (SDG-Tracker.org 2018.)

Municipal waste recycled, 2019

Quantity of municipal (including household) waste recycled, measured in tonnes per year.

Our World
in Data

Source: UN Statistics Division

CC BY

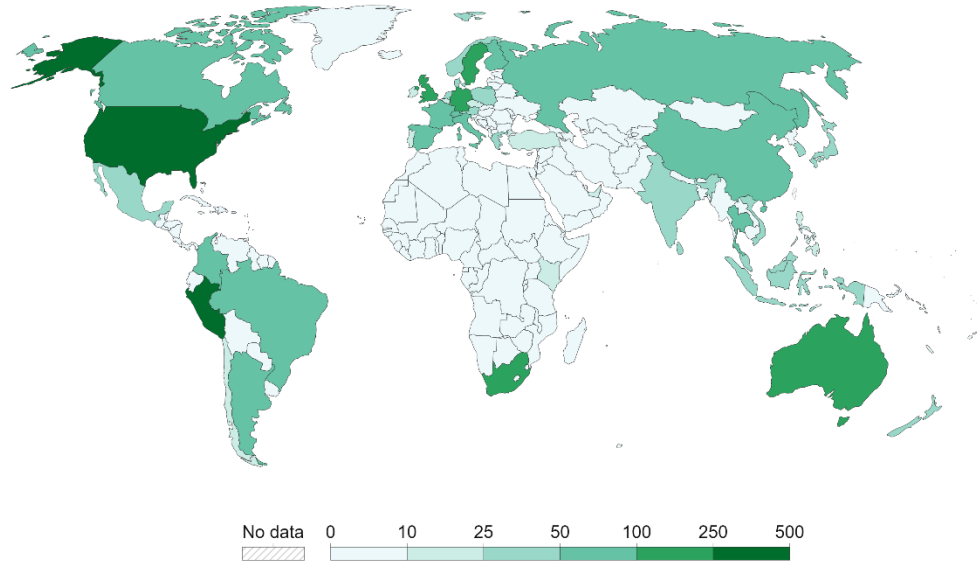
Kuva 4. Yhdyskuntajätteiden kierrättäminen. Kunnallisen kierrätyksen määrä, mukaan lukien kotitalousjätteet, mitattuna tonneina vuodessa SDG-Tracker.org 2018.

Kierrätysmääristä on saatavilla rajoitetusti tietoja maailmanlaajuisesti. Tiedot esitetään kuvassa 4 absoluuttisesti (kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrä tonneina vuodessa) ja kierrätysasteina, jotka esittävät kierrätettävän jätteen prosenttiosuutta syntyneestä kokonaisjätteestä. Tavoitteena on vuoteen 2030 mennessä vähentää merkittävästi jätteen syntymistä vähentämällä, kierrättämällä ja käyttämällä tuotteita uudelleen. (SDG-Tracker.org, 2018.)

Number of companies publishing sustainability reports meeting the minimum requirements, 2020

Our World
in Data

To meet the minimum requirements a company must have published information on a set of key disclosure elements covering the company's governance practices as well as economic, social and environment impacts.

Source: UN Conference on Trade and Development

CC BY

Kuva 5. Kartta yrityksistä, jotka vuonna 2020 ovat tuottaneet vähimmäisvaatimusten mukaisen vastuullisuusraportin SDG-Tracker.org 2018.

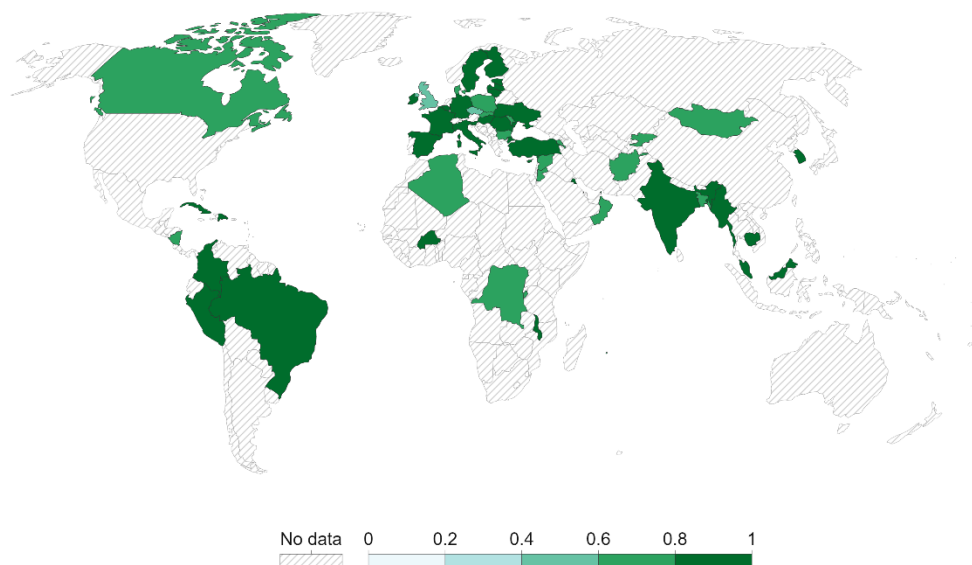
Kuvassa 5 on esitetty yritykset, jotka julkaisevat kestävän kehityksen raportteja. Tämä osoittaa, että lähes kaikki maat ovat kiinnostuneet kierrättämisestä ja kestävästä taloudesta. Tavoitteena onkin kannustaa yrityksiä omaksumaan kestäviä käytäntöjä ja vastuullisuusraportointia vuoteen 2030 mennessä. (SDG-Tracker.org 2018.)

Kestävän elämäntavan ymmärtäminen on olennainen osa kierrättämistä. On tärkeä ymmärtää, missä määrin kestävän kehityksen koulutus ja ilmastonmuutoskasvatus on tuotu esille. Tavoitteena on varmistaa, että kaikilla ihmisillä on tarvittava tieto ja tietoisuus kestävästä kehityksestä ja luonnonmukaisista elämäntavoista vuoteen 2030 mennessä. (SDG-Tracker.org 2018.)

Mainstreaming of global citizenship and sustainable development into curricula, 2020

Our World
in Data

An index from 0 (worst) to 1 (best) measuring the extent to which countries are able to deliver quality Global Citizenship Education and Education for Sustainable Development to learners.

Source: Data from multiple sources compiled by the UN

CC BY

Kuva 6. Vuonna 2020 maailmankansaisuuden ja kestävän kehityksen huomioon ottaminen opetussuunnitelmassa maailmanlaajuisesti SDG-Tracker.org 2018.

Kuvassa 6 näkyy indeksi nolasta (huonoin) yhteen (paras), joka mittaa, missä määrin maat pystyvät toimittamaan laadukasta globaalin kansalaisuuden ja kestävän kehityksen koulutusta opiskelijoille. Kuvasta 6 voidaan nähdä, että Suomi kuuluu parhaiten sijoittuneisiin. Nykyään suomalaisessa perusopetussuunnitelmassa on vahvasti mukana kestävän elämäntavan harjoittelu, jossa käydään läpi kestävän kehityksen eri osa-alueita. (Opetushallitus 2014.)

Yritykset, hallitukset ja tutkijat ovat tehneet erilaisia ehdotuksia palvelujen ja tuotteiden kiertokulun mittaamiseksi. Ihannetapauksessa kiertomittareiden pitäisi antaa osoitus siitä, kuinka hyvin kiertotalous-periaatetta sovelletaan tuotteeseen tai palveluun. Resurssitehokkuutta ja kestävää kehitystä pyritään mittaamaan liiankin monilla indikaattoreilla. (Pauliuk 2018.) Usein mittarit ja indikaattorit esittävät ristiriitaisia tulkintoja sekä muodoltaan että sisällöltään, mikä lisää hämmennystä ja väärinkäsityksiä julkisessa keskustelussa. (Shen ym. 2019.)

Vaikka kiertotalous-käsite syntyi jo useita vuosikymmeniä sitten, sen määrittely ja käsitteellistäminen on kuitenkin vielä avoin asia (Reike 2018). Tuo-

reessa kirjallisuuskatsauksessa löydettiin 114 erilaista kiertotalouden määritelmää vertaisarvioituista artikkeleista, politiikkapapereista ja konsulttiraportteista. Vain harvat yhdistivät kiertotalouden kestävään kehitykseen yhtäaikaaisesti kaikissa kolmessa ulottuvuudessa: yhteiskunta, talous ja ympäristö. (Kirchherr 2017.)

3.1 Irtaimiston kierrättäminen

Ongelmana on, että todellisuudessa käytämme useimmiten liian vähän aikaa tuotetta sen todellisen käyttöikänsä nähden, ja tuote lopulta päättyy ennenaikaisesti jätteeksi. Kun ostamme tuotteen, meidän vastuullemme jää sen asianmukainen kierrättäminen. (Sitra, 2019.)

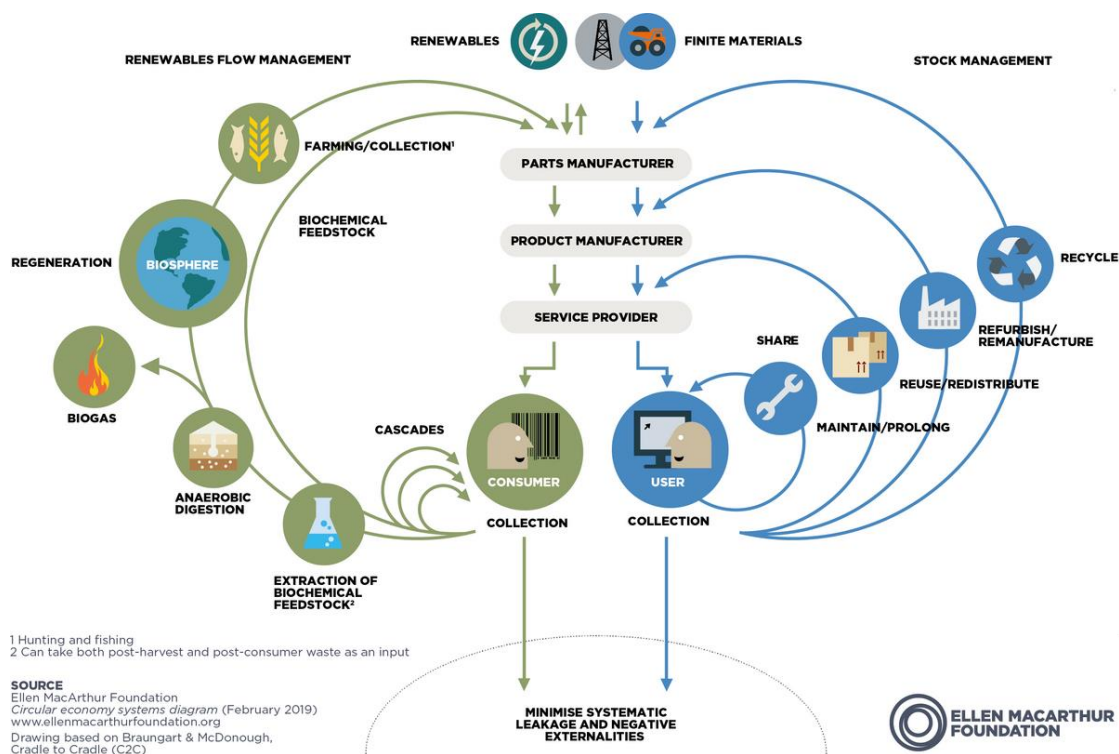
Suuret toimistokalusteyritykset ovat kehittäneet palveluaan niin, että ne ovat valmiit ostamaan myymänsä käytetyn ja ehjän tuotteen takaisin asiakkaalta. Tämän jälkeen yritys tarvittaessa jopa kunnostaa ja myy tuotteet uudelleen käytettyinä, mikä pidentää tuotteiden käyttöikää. (Sitra, 2019.)

Suuren kalusteyrityksen, Martelan, mielestä lähes kaikki kalustemateriaalit voidaan käyttää uudelleen. Käyttökelvottomat kalusteet puretaan ja komponentit lajitellaan puuksi, metalliksi ja muoviksi. Materiaalit hyödynnetään myöhemmin joko käytettyjen huonekalujen osina, uusioraaka-aineina tai energiantuotannossa. Vain murto-osa materiaaleista päättyy kaatopaikalle. (Martela Oyj, 2019.)

3.1.1 Jatkuva materiaalivirta kiertotaloudessa

Ellen MacArthur Foundation -sivun mukaan kiertotalous perustuu kolmeen suunnitteluun perustuvaan periaatteeseen: se vähentää jätteitä ja saastumista, kierrättää tuotteita mahdollisimman tehokkaasti ja uudistaa luontoa. Tämä tarkoittaa sitä, että meidän täytyy siirtyä uusiutuvaan energiaan ja materiaaleihin. Kiertotalous on järjestelmäratkaisuprosessi, joka vastaa ilmastonmuutoksesta, jätteistä ja saastumisesta. Meidän täytyy muuttaa järjestelmäämme, jotta jätteet vähenevät, resurssit kierrätetään ja luonto uudistuu. Kiertotalous antaa meille oikeat työkalut siihen. (Ellen MacArthur Foundation 2019.)

Kuva 7. Kiertotalouden järjestelmäkaavio (Ellen MacArthur Foundation 2019).

Kuva 7 esittää kiertotalouden järjestelmäkaavion, joka tunnetaan nimellä perhoskaavio. Se havainnollistaa jatkuvaa materiaalivirtaa kiertotaloudessa. On olemassa kaksi pääsykliä – tekninen sykli ja biologinen sykli. Teknisessä syklissä tuotteet ja materiaalit pidetään kierrossa muun muassa uudelleenkäytön, korjauksen, uudelleenvalmistuksen ja kierrätyksen kautta. Biologisessa kierrossa biohajoavien materiaalien ravinteet palautetaan maapallolle uudistamaan luontoa. (Ellen MacArthur Foundation, 2019.)

3.1.2 Kiertotalous Suomen kaupungeissa

Vuonna 2022 tutkittiin Suomen kaupunkien kierrätystoimintaa. Tutkittavat kaupungit valittiin niin, että ne ovat väkiluvultaan melko samansuuruiset kuin Kouvolaa. Tilastokeskuksen avulla kartoitettiin kaupungit väkilukujen perusteella. Haarukka määriteltiin 60 000–150 000 välille, ja tähän ryhmään parhaiten sopi kymmenen kaupunkia. Kaupunkien omien verkkosivujen kautta selvitettiin yhteystietoja, kuka vastaa kiertotalouteen liittyvistä asioista. Excel-taulukon avulla kerättiin kaikki mahdolliset yhteystiedot ja yhteyshenkilöt. Sen jälkeen lähetettiin kirje, jossa selitettiin tutkimuksen tarkoitus. Viestissä kerrottiin

myös, miten Kouvolan kaupungin kierrättäminen toimii. Vastauksia saatiin neljältä kaupungilta.

Vastanneista kolmella kaupungilla on lähes samantyyppinen palvelu kuin Kouvolan kaupungilla, jossa ensisijaisesti pyritään kierrättämään tavaraa organisaation sisäiseen käyttöön. Mikäli irtaimistolle ei ole käyttöä organisaation sisällä, tuote siirtyy julkisen myyntiin. Kaupungeilla on käytössä Kiertonet.fi-sivun lisäksi Huutokaupat.com -sivusto. Organisaatio saa hoitaa irtaimiston kierrättämistä pääsääntöisesti itsenäisesti, mutta se voi myös ottaa yhteyttä hankintapalveluihin, jossa tarvittaessa ohjataan tai hoidetaan asiat eteenpäin.

Kaupungeilla toimii ensisijaisesti sisäinen kierrättäminen, myynti Huutokaupat.com -ja Kiertonet.fi -sivustojen kautta. Yhdellä vastanneista on tämän lisäksi työpajapalvelu, jossa puretaan, lajitellaan ja kierrätetään lopullisesti poistoon raaka-aineeksi menevä irtaimisto.

Kaikilla kaupungeilla tavoitteena on tehostaa irtaimiston kierrätystä ja uudelleenkäyttöä. Yhdellä kaupungilla on Kalustekierto-tiimi. Se on sisäinen palvelu, jossa kalusteet vaihtuvat yksiköiden välillä pelkällä kuljetusmaksulla. Näin kätevästi yksiköt voivat itse laittaa ilmoituksen kalusteesta tai hankkia itselleen muiden ilmoittamia kalusteita. Kaupunki on laatinut henkilökunnalle toimintajärjestyskaavion, miten pitäisi toimia, mikäli on ylimääräinen tai tarpeeton ehjä kaluste.

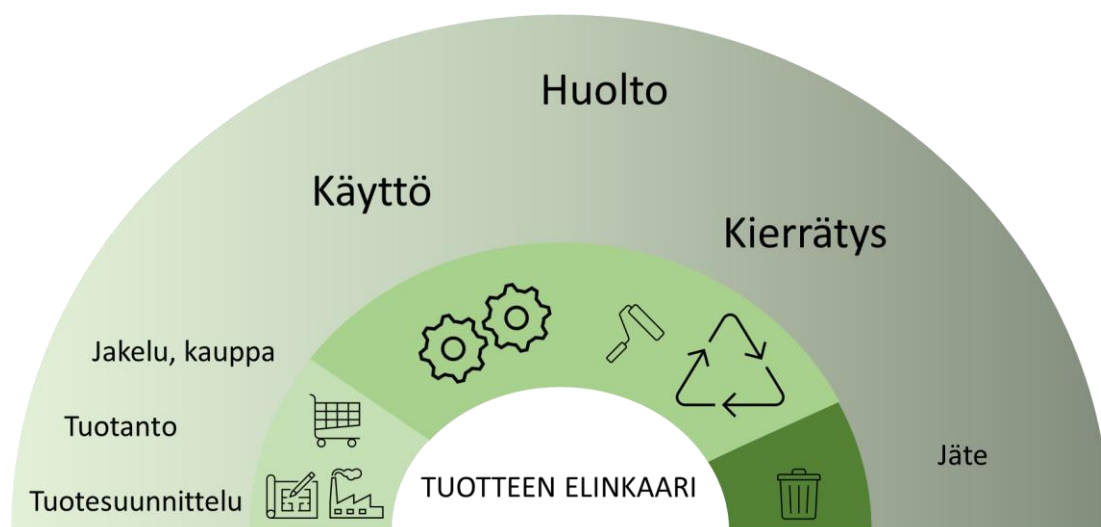
Yhdellä vastanneista kaupungeista ei ole varsinaista järjestelmää. Näin ollen se toimii hieman sekalaisesti. Koulupuoli hoitaa itse omien kalusteiden kierrätystä. Kun ylimääräistä kalustetta jää, ne pääsääntöisesti menevät kierrätyskeskuksen kautta, mutta täytyy huomauttaa, että tässäkin on Kiertonet.fi -palvelu käytössä.

3.1.3 Kiertotalous alueellisesti

Eri tutkimuksien avulla pyrittiin mahdollisimman tarkasti selvittämään, miten voidaan hyödyntää Kouvolan kaupunkia monipuolisilla eri tavalla. Selvitettiin, mikä menetelmä sopii parhaiten juuri Kouvolan kaupungin strategialle ja imagolle.

Kouvolan kaupunki asetti kuusi tärkeintä tavoitetta, jotka on määritelty kaupungin strategiaan 2023. Yksi niistä on kestävä elämäntapa: luonnollinen perusta. Kaupungin arvoihin kuuluu kestävä toiminta, mikä tarkoittaa sitä, että toiminta on luotettava, turvallista ja luontoa kunnioitettava. Kaupunki pyrkii reagoimaan nopeasti ja vastuullisesti oman toimintaympäristöön ja maailman muutokseen rakentamalla vakaata ja kestävää taloutta, ympäristöä ja yhteisöä. (Kouvolan kaupungin strategia 2022.)

Kiertotaloudessa hyödynnetään jo olemassa olevien materiaalien ja tuotteiden arvoa. Viime aikoina jätteen määrä on kasvanut räjähdysmäisesti. Valitettavasti elämme maailmassa, jossa ihmiset käyttävät paljon kertakäyttötarvikkeita ja olemme niin sanotusti kertakäyttökuluttajia. Nykyään on niin helppo heittää vanha pois ja ostaa tilalle uutta. Rakentaminen ja sisustaminen ovat tällä hetkellä todella suosittuja. Instagram on täynnä kuvia hienoista taloista ja kauniista sisutuksista. Myös tv-ohjelmia koskien rakentamista, remonttia ja sisustamista on enemmän. Vaihtoehtoja on paljon tarjolla. Meille syötetään kuluttamisen kulttuuria, jolloin me teemme työtä saadaksemme rahaa, jotta voimme taas ostaa kivoja kalusteita tai tehdä remonttia. Vaikka samaan aikaan tuotteiden ympäristövastuullisuus on herättänyt paljon keskusteluja ja on vahvasti esillä. Kalustetrendi vaihtuu nopeasti, kuin myös värimaailma. Hetki sitten valkoinen väri valloitti maan, mutta se vaihtui nopeasti maanläheisiin värimaailmaan ja puupintoihin.

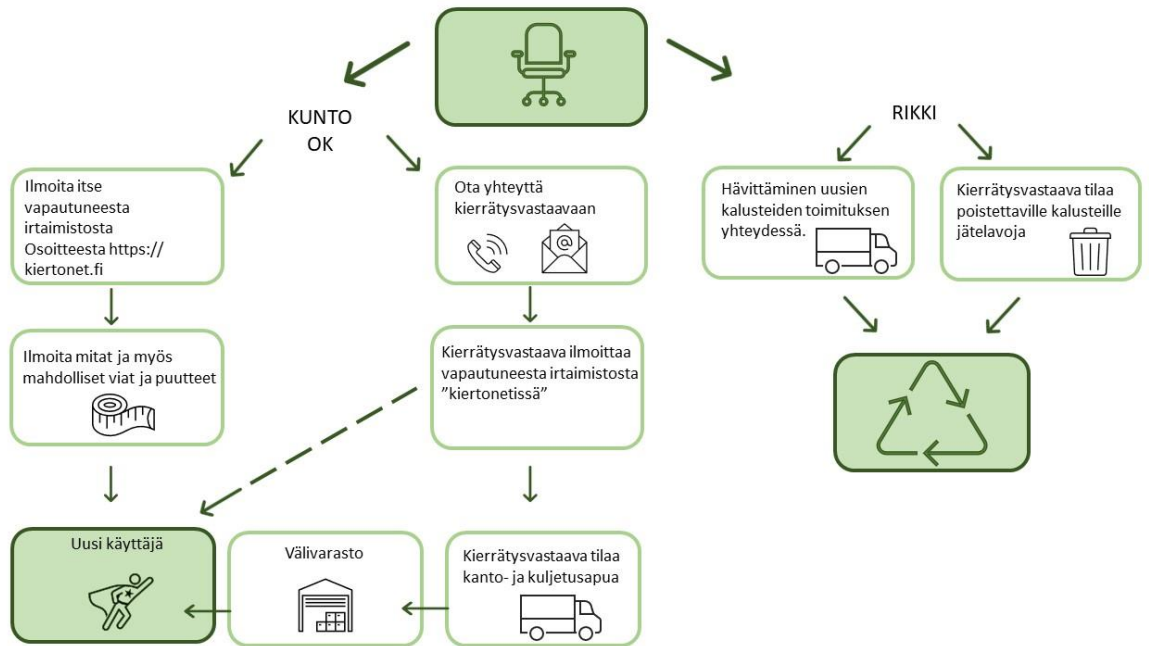

Kuva 8. Tuotteen elinkaari (Petertsens 2022)

Onneksi kierrättäminen on tullut pikkuhiljaa mukaan, ja Kouvolan kaupungin uusissa projekteissa sitä otetaan huomioon jo suunnitteluvaiheessa. Suunnittellessaan uutta kohdetta Kouvolan kaupunki pyrkii ottamaan huomioon myös jo olemassa olevat kalusteet suunnitelmaan mukaan. Ennen kuin uuden hankkeen suunnittelija laatii oman suunnitelman, hänelle ilmoitetaan mahdollisista kalusteista kuvineen ja mittoineen. Tämä helpottaa myös suunnittelijan työtä, jolloin hän pystyy ajoissa huomioimaan kalusteiden ominaisuuksia ja yhdistämään niitä uusien kalusteiden kanssa. Tämä malli on hyvä esimerkki tuotteen elinkaaren pidentämisestä (kuva 8).

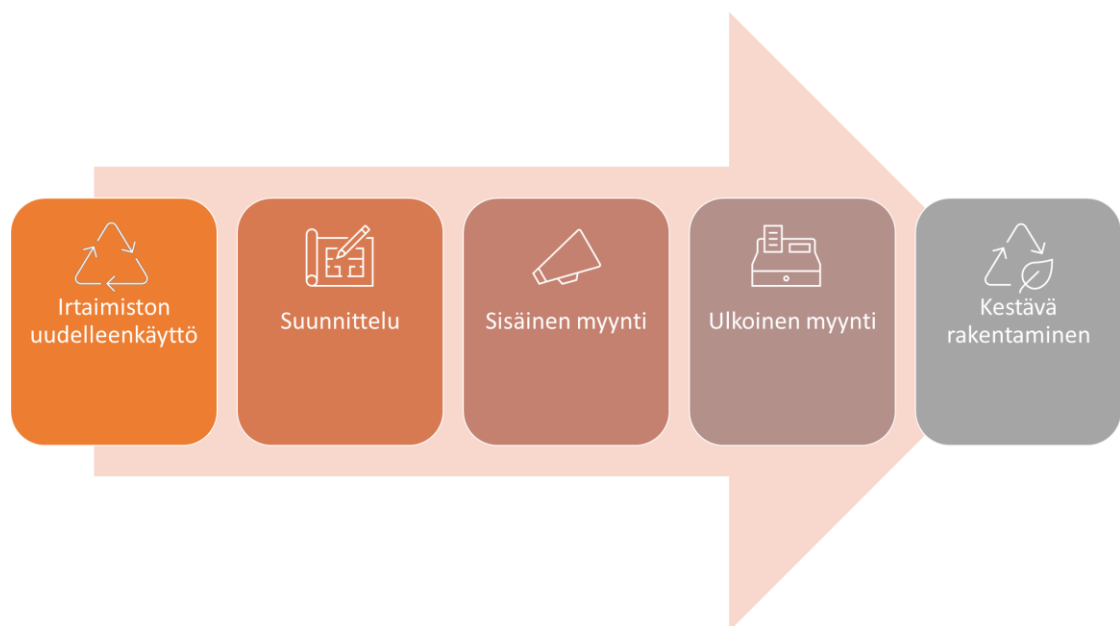
On tärkeää, että myös purkuhankkeissa kierrätys ja uudelleenkäyttö otetaan huomioon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jolloin ne lisäävät kustannustehokkuutta. Käyttökelpoiselle tuotteelle voi antaa uuden elämän käyttämällä sitä uudelleen tai laittamalla myyntiin. Jotta tämä palvelu toimisi mahdollisimman tehokkaasti, on kierrätysvastaavan oltava ajan tasalla ja hereillä, missä mitään on ja missä sitä voi käyttää. Mikäli irtaimistoa ei voi käyttää uudelleen, sitä yritetään myydä, jotta se ei vie varastotilaa. Kouvolan kaupunki omistaa tilan, joka toimii varastotilana. Tila on nimeltään Brankkari, ja se sijaitsee Kouvolan keskustassa osoitteessa Hallituskatu 11. Siellä on myös kierrätysvastaavan toimistohuone. Varastotila on noin 150 neliömetriä, mikä on koettu olevan sopivan kokoinen väliaikainen varastotila Kouvolan kaupungin suuruiselle organisaatiolle.

Markkinoille on tullut uusia myyntikanavia, jotka helpottavat saamaan tavarat kiertoon. Julkisen sektorin tunnetuin ja käytetyin myyntikanava on Kiertonet.fi, jota nykyään käyttää myös Kouvolan kaupunki. Kuva 9 esittää Kouvolan kaupungissa vuoden pilottikokeilussa ollutta palvelupolkua.

Kuva 9. Vuoden 2022 palvelupolku (Petertsens 2022)

Kuvan 10 mukaan heti, kun tiedetään irtaimiston vapautuminen, tarkistetaan tavaran kunto ja ohjataan seuraavaan askeleeseen: tavara laitetaan sisäisesti kiertoon. Mikäli tavara ei löydä käyttäjää oman kaupungin organisaation sisältä, tavara siirtyy ulkoiseen myyntiin, mikä tarkoittaa sitä, että kierrätysvastaava muuttaa ilmoituksen julkiseksi huutokaupaksi.

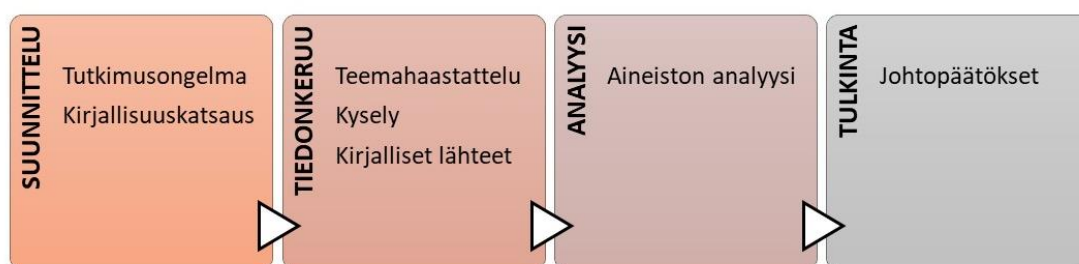
Kuva 10. Esittää tuotteen kulkua eri vaiheissa alusta loppuun.

Suunnitteluvaihe on hyvin tärkeä vaihe. Siihen täytyy panostaa, koska tällä hetkellä se on vielä puutteellista. Kyseinen palvelu on vielä tuore ja vaatii uutta järjestelyä ja tottumuksia. Ei ole helppoa muuttaa toimintatapoja niin nopeasti. Yksi tehokas käytäntö on nopea viestintä, organisaatio ilmoittaa heti muutoksista, vaikka muutokset tapahtuisivat vasta jonkin ajan päästä. Näin kierrätysvastaava pystyy ennakoimaan ja sijoittamaan kalusteet juuri sopivalle paikalle mahdollisesti ilman erillistä varastointivälivaihetta.

4 KEHITYSMENETELMÄT JA TOTEUTUS

Kuten kohdassa tutkimusasetelma mainitsin, tämän opinnäytetyön tutkimuksessa on käytetty laadullista tutkimusmenetelmää. Kuva 11 esittelee kehitystyön tutkimusprosessia. Tutkimuksen tärkeimmät tiedonkeruumenetelmät ovat teemahaastattelu, kysely ja kirjalliset lähteet. Teemahaastattelussa tiedonkeruuvälineenä käytettiin teemoja, joista oli avoin keskustelu tutkittavan kanssa, kun taas kirjalliset lähteet perustuvat jo aikaisemman tiedon analysointiin. (Kananen 2012, 93–94.)

Kehitystyön prosessikaavio

Kuva 11. Kehitystyön prosessikaavio (Petertsens 2022)

Kyselylomake kuuluu kvantitatiiviseen tutkimukseen, jossa se toimii tiedonkeruumenetelmänä. Strukturoidut eli vaihtoehdolliset kysymykset on rakennettu niin, että vastaaja valitsee jo annetuista vaihtoehdoista hänelle parhaiten sopivan vaihtoehdon. Oheinen kysely nopeuttaa jatkokäsittelyä, mutta vaarana on saada virheellistä tai puutteellista tietoa. (Kananen 2012, 121–125.) Kyselylomaketta täydentävät muut tiedonlähteet, kuten haastattelu ja kirjallisuus.

4.1 Haastattelun toteutus ja arviointi

Haastattelu toteutettiin avoimien kysymyksien avulla. Avoimet kysymykset lähetettiin haastateltaville sähköpostitse ennen tapaamista tutustumista varten. Näin ollen heillä oli enemmän aikaa pohtia vastauksiaan. Kysymykset oli rakennettu niin, että niihin ei voi vastata yhdellä sanalla, vaan vastaaminen edellytti pohtimista ja selittämistä.

Yhteensä kysymyksiä oli kuusi kappaletta, mutta haastattelun aikana syntyi lisäkysymyksiä, jotka auttoivat täsmentämään vastauksia. Pääasiana oli selvittää, miten tämä palvelu toimii sisäisesti, mitä olisi hyvä täydentää ja miksi.

Sähköpostin kysymykset olivat seuraavat:

Onko mielestäsi tämä palvelu tarpeellinen? Miksi?

Oletko käyttänyt sitä? Miten usein?

Miten asiakkaat lähestyivät eniten? Puhelimitse/sähköpostitse

Mitä koet toimivan hyvin?

Miten mielestäsi tätä voisi tulevaisuudessa kehittää?

Mitä haasteita tässä palvelussa näet?

Haastateltaviksi valittiin kolme kyseisen palvelun käyttäjää: kierrätysvastaava, puhtauspalvelukoordinaattori ja palvelun sisäinen käyttäjä. Haastattelu toteutettiin Kouvolan kaupungintalolla loka-marraskuussa 2022. Kaikkien haastateltavien mielestä palvelu on ehdottomasti tarpeellinen. Kouvolan kaupungin strategia on kestävä tapa ja toiminta. Toiminnasta syntyy säästöä kaupungille, eikä aina tarvitse hankkia uutta, jos jostain löytyy sopivaa ja ilmaista. Ehdottomasti on väärin heittää toimivaa ja ehjää tavaraa pois.

Puhtauspalvelukoordinaattori on palvelun pääkäyttäjä. Hän vastaa siitä palvelusta ja siitä, että siellä on tavaraa, joka myös liikkuu. Pääkäyttäjän rooli on erilainen, koska hän käyttää palvelua päivittäin. Kierrätysvastaava on sitä mieltä, että kysyntää on paljon, vaikkakin kyseessä on aika uusi ja ehkä vielä monille tuntematon palvelu.

Asiakkaat lähestyvät eniten sähköpostitse ja puhelimitse. He kokevat vaikeaksi löytää kaupungin sisäisen verkkosivun kautta tietoa palvelusta. Tämä tarkoittaa sitä, että on keksittävä uusi, helposti löydettävissä oleva paikka, josta saa lisätietoa. Toinen tapa on tehokas mainostaminen. Kaikkien tilojen käyttäjien on otettava itse selvälle, mitä heillä on, mitä he tarvitsevat ja mistä he voivat luopua. "Käyttökelpoiset kalusteet meidän, huonot kaupungin" -ajatteluvasta pitää luopua.

Haasteena on tietoisuuden lisääminen ja vastuu. On kehitettävää sujuvaa toimintaa. Olisi hyvä, että kohteessa olisi henkilö, esimerkiksi ekotukihenkilö, jonka vastuulla olisi kyseinen irtaimisto. Koska tällä hetkellä ei vielä koeta tärkeäksi huolehtia, että tässä on ylimääräinen kaluste, jonka voi laittaa kiertoon.

On selvítettävä jo alkuvaiheessa, keneltä kuljetuskustannukset laskutetaan. Monille tulee yllätyksenä, että heille kuuluu vienti- tai tuontikuljetuskustannukset. Heti suunnitteluvaiheessa, kun joku tietää, että tavara on tulossa, hän ilmoittaa mahdollisimman nopeasti kierrätysvastaavalle, jolloin tieto välittyy eteenpäin. Sellainen tavara, joka on rikki, ei toimi tai jota ei voi käyttää, tulee heittää pois, jolloin ei tule turhia välikäsiä. Pitää selvittää, kenelle kustannukset tulevat. Tavarahan siirto ja kuljetus maksavat, joten on myös selvítettävä, onko se kannattavaa. Jossakin tilanteessa on kannattavaa uusien kalusteiden tilaaminen ja vanhojen hävittäminen toimittajan kustannuksella

4.2 Kyselyn toteutus ja arviointi

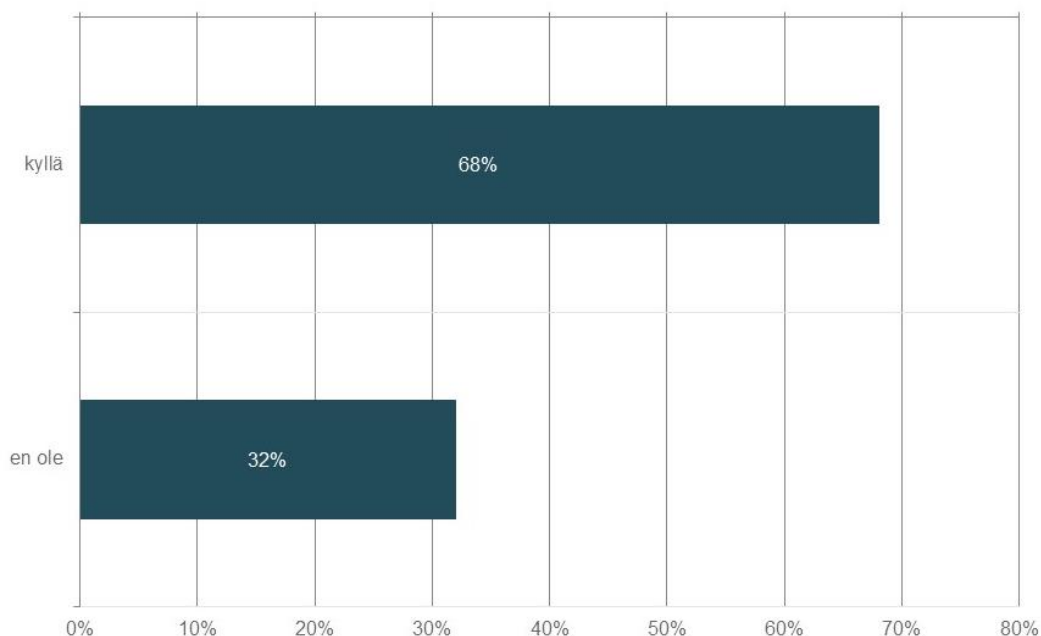
Kyselylomake tehtiin Webropol-alustalla ja linkkiä jaettiin Kouvolan kaupungin henkilöstön sisäisillä sivuilla ja henkilöstön kuukausitiedotteessa Uutis-Kimarassa. Kysely oli auki kaksi ja puoli viikkoa 14.11.–30.11.2022 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi 41 henkilöä.

Kyselyssä oli kahdeksan kysymystä. Kysely koostui eniten strukturoidusta kysymyksistä ja yhdestä avoimesta kysymyksestä. Strukturoidut eli suljetut kysymykset esittivät valmiita vastausvaihtoehtoja.

Kyselyn avulla selvitettiin, kuinka tuttu Kouvolan kaupungin vuoden vanha järjestelmä on, ovatko kaupungin työntekijät käyttäneet sitä ja oliko siitä heille

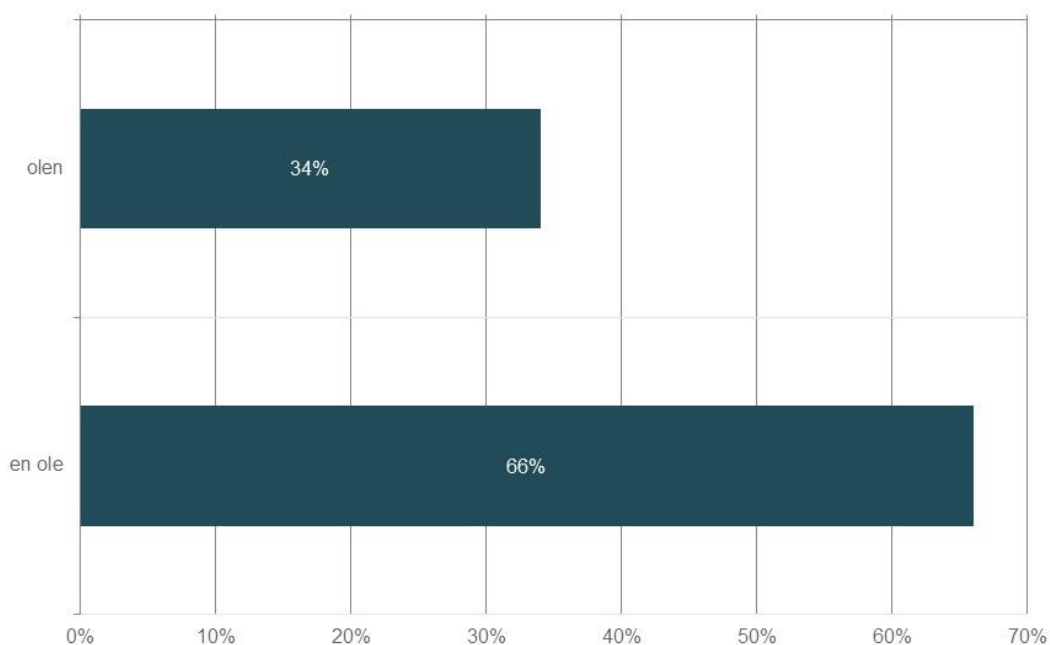

hyötyä. Kysely auttoi ymmärtämään, miten paljon hyötyä tästä palvelusta on, ja koko vuoden aikana tehty työ on saanut paljon hyvää palautetta. Tutkimus osoitti, että palvelua on ehdottomasti hyvää jatkaa ja kehittää mahdollisimman yksinkertaiseksi.

Kuva 12. Vastaukset kysymykseen *Oletko tietoinen, että Kouvolan kaupungilla on kierrätysvastaava, joka järjestee käyttökelpoista kalustoa eteenpäin?*

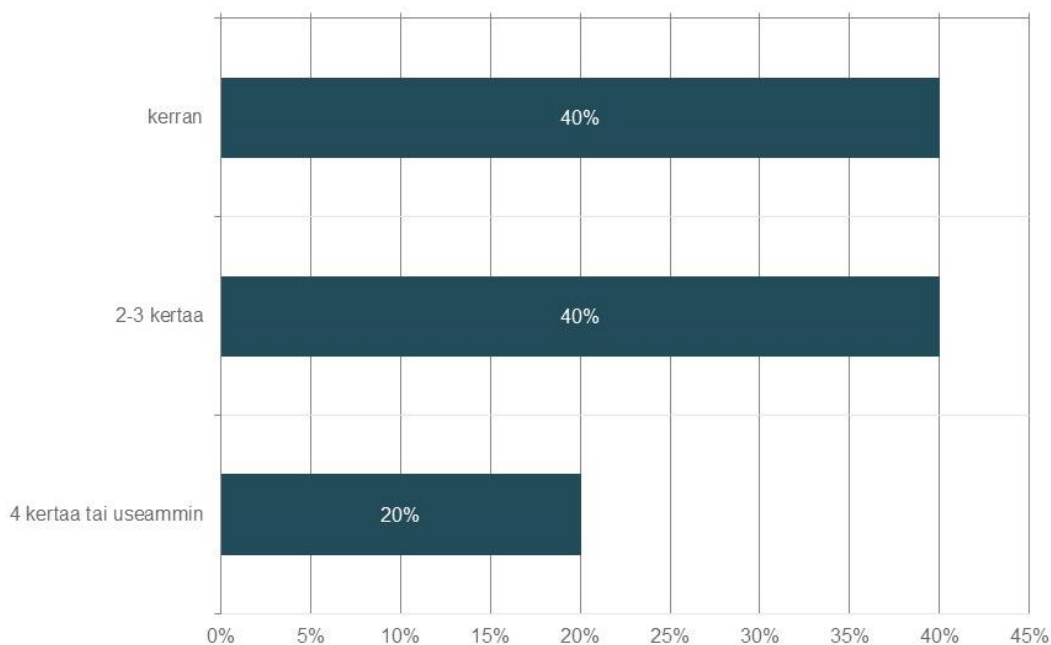
Kuvassa 12 näkyy, kuinka tuttu kyseinen palvelu on henkilöstölle. On myönteinen asia, että palvelu on enemmän tuttu, jopa 68 %:lle vastaajista.

Kuva 13. Vastaukset kysymykseen *Oletko käyttänyt kierrätyspalvelua?*

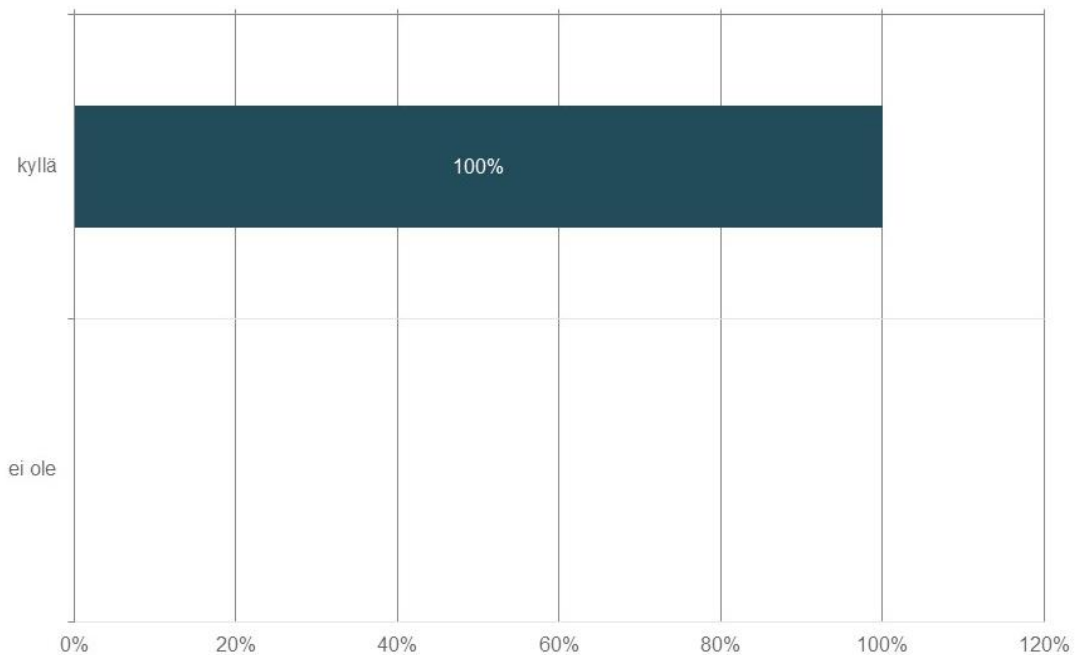
Kuvasta 13 voidaan selvästi nähdä, että palvelu ei ole vielä niin suosittu, eli käyttö jää selvästikin alle 40 prosentin. Tulevaisuudessa, kun tehdään uudestaan kysely, voidaan kysyä, mitkä ovat esteet sille, miksi vastaaja ei ole käyttänyt tätä palvelua. On hyvä selvittää, mikä on käyttämättömyyden syy. Voiko olla, että palvelu on niin monimutkainen käyttäjälle tai hän ei edes tiedä, että sellainen on tarjolla?

Vastaajien määrä: 15

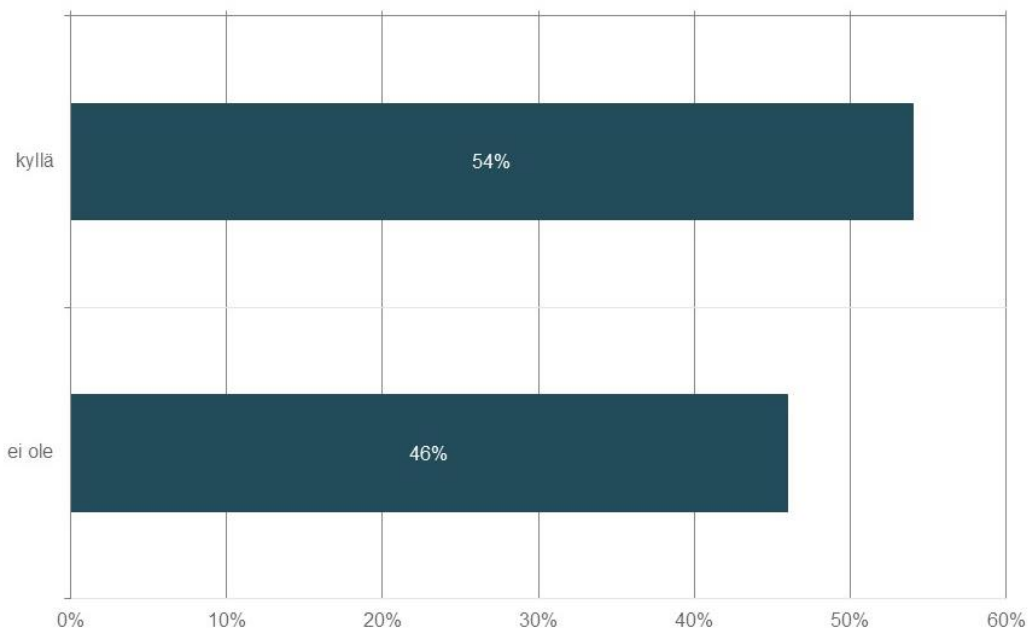
Kuva 14. Vastaukset kysymykseen, *Jos olet käyttänyt, niin oletko käyttänyt?*

Seuraava kysymys oli tarkoitettu niille, jotka olivat käyttäneet tätä palvelua. Kuvassa 14 näkyy, että noin kolmas osa vastaajista oli käyttänyt palvelua. On positiivista, että se, joka on käyttänyt kerran tätä palvelua, on innokas käyttämään sitä uudestaan. Tämä tarkoittaa sitä, että käyttäjä on saanut odotetun tai jopa odotuksia paremman palvelun, mikä houkuttelee asiakasta käyttämään sitä uudestaan.

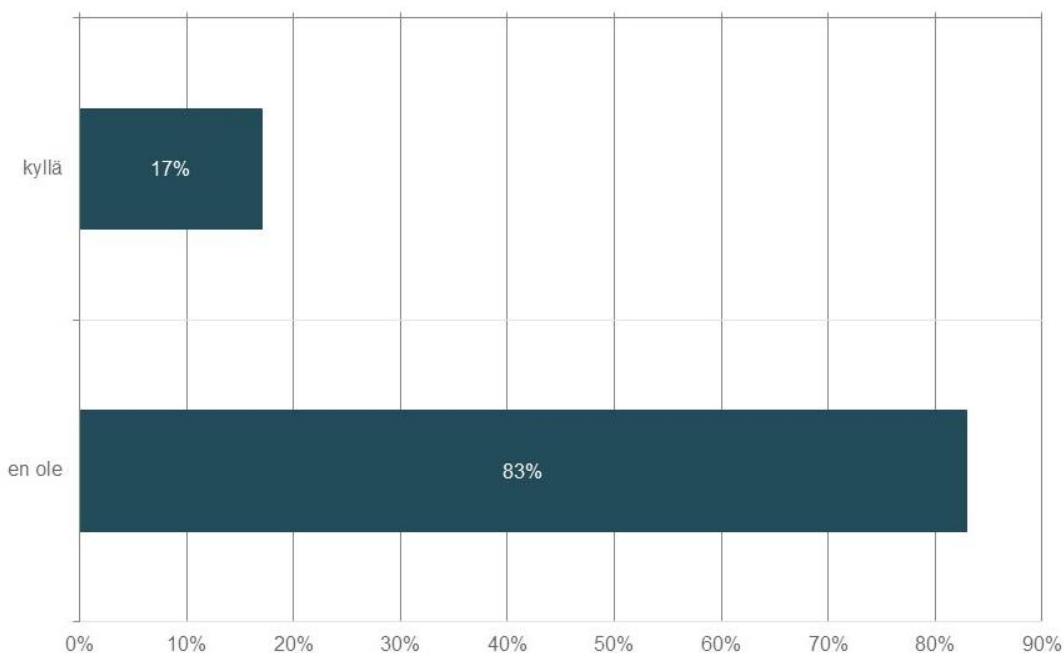
Kuva 15. Vastaus kysymykseen *Onko tämä palvelu mielestäsi tarpeellinen?*

Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että palvelu on täysin tarpeellinen. Avoimella kysymyksellä *“Miksi palvelu on tarpeellinen?”* saatiin esille kierrättämisen tärkeys. On hienoa nähdä, että ihmiset oikeasti haluavat kierrättää. Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että käyttökelpoista tavaraa ei pidä viedä kaatopaikalle. Aikaa ja käyttöä kestävä kalusteet tulee hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti, eikä aina tarvitse ostaa uutta, jos löytyy ehjä ja sopiva kaluste. Kierrättäminen on hyvästä, se säästää rahaa ja luontoa. Taloudellisesta ja ekologisesta näkökulmasta kierrättäminen on erittäin tärkeää. Vastanneiden joukossa nousi vahvasti esille, että palvelua olisi hyvä mainostaa enemmän, koska monet eivät edes tiedä, että heillä on sellainen mahdollisuus (kuva 15).

Kuva 16. Vastaus kysymykseen *Onko tämä palvelu helpottanut työtäsi?*

Kuvan 16 esittämällä tavalla mielipiteet ovat jakautuneet suurin piirtein kahtia. Kuitenkin positiivisia vastauksia on 54 prosenttia. Jotta tätä palvelua voidaan kehittää, seuraavassa kyselyssä olisi hyvä miettiä kysymyksien rakennetta, jotta selviää, mitkä ovat ne syyt, miksi palvelu ei tässä vaiheessa helpottanut vastaajan työtä. Tämä voi viitata siihen, että kyseinen palvelu on vielä niin tuore ja tuntematon monille, niin kuin aikaisemmissa vastauksissa todettiin. Yksi hyvä keino olisi tehokas viestin välittäminen oikeiden mainoskanavien välityksellä. Koska kyselyn tulos osoittaa, että palvelua halutaan käyttää, siihen täytyy panostaa vielä enemmän.

Kuva 17. Vastaus kysymykseen *Oletko käyttänyt kalustonjakopalvelua Kiertonetin verkkosivua?*

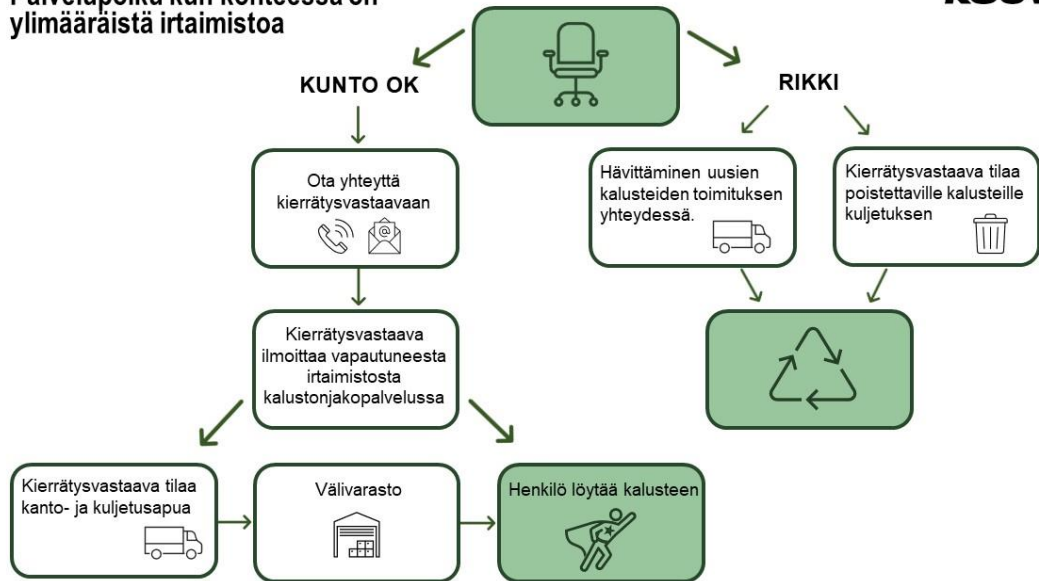
Kiertonet-sivu osoittautui aika monille tuntomattomaksi sivuksi. Jopa 83 prosenttia vastaajista ei käyttänyt sitä ollenkaan (kuva 17). Tämän kyselyn avulla todettiin palvelun heikot kohdat, ja tästä on hyvä jatkaa kehittämistä. Palvelun kehittämiseen tarvitaan lisää kyselyitä ja tutkimuksia, jotta palvelu toimii tehokkaasti ja sillä saadaan hyviä tuloksia.

4.3 Uuden palvelupolun kehittäminen

Uuden palvelupolun kehittämisessä on huomioitu vuoden 2022 aikana saadut tilastot, kyselyt ja haastattelut. Siinä on päätetty poistaa kokonaan osio, jossa käyttäjä itse mittaa, ottaa valokuvia ja ilmoittaa Kiertonettiin vapautuneesta irtaimistosta, koska käyttäjät kokivat sen liian hankalaksi. Uudessa palvelupolussa kierrätysvastaavan otetaan yhteyttä heti, kun tiedetään vapautuneesta irtaimistosta. Näin viestintä toimii paremmin ja kierrätysvastaava on aina tietoinen, missä mitään on, jolloin hän pystyy reagoimaan nopeasti ja tarjoamaan kalustetta eteenpäin mahdollisesti ilman välivarastointivaihetta. Kuvassa 18 on esitetty uusi, selkeä palvelupolku, joka auttaa käyttäjää toimimaan oikein.

Palvelupolku kun kohteessa on ylimääräistä irtaimistoa

KOUVOLA

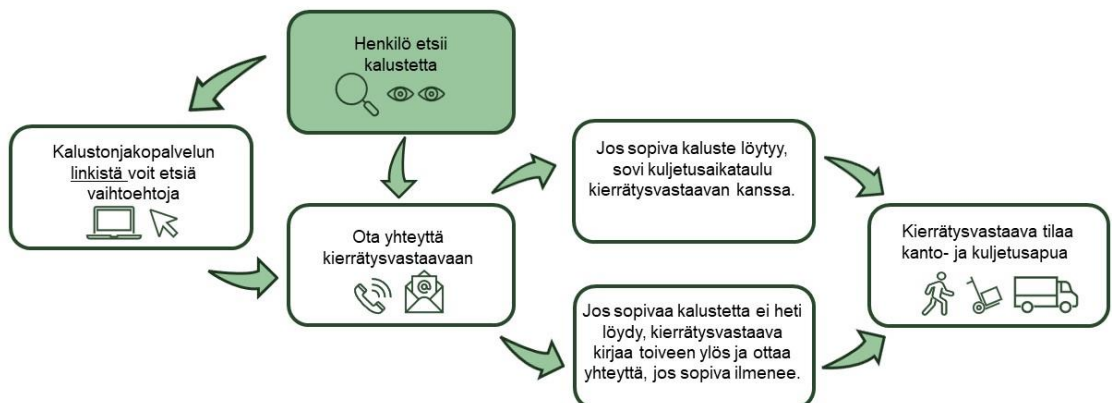

Kuva 18. Uusi palvelupolku, kun kohteessa on ylimääräistä irtaimistoa (Petertsens 2022)

Palvelupolun kehittämisessä huomioitiin myös etsijän rooli. Etsijä on henkilö, joka on kiinnostunut käytetystä irtaimistosta. Tähän asti oli enemmän huomioitu käyttäjää, joka haluaa luopua käytetystä kalusteesta. Kyselyn vastauksista ilmeni, että monet haluavat hyödyntää mieluummin jo olemassa olevia eli käytettyjä kalusteita, mikäli sopiva löytyisi, kuin ostaa uutta. Kuva 19 esittää, miten kaluste-etsijän pitäisi toimia ja missä järjestyksessä asiat etenevät. Henkilö voi ottaa suoraan yhteyttä kierrätysvastaavaan tai käydä ensin itse tarkistamassa kalustonjakopalvelusta, löytyykö sopivaa vaihtoehtoa.

Palvelupolku kun yksikkö tarvitsee irtaimistoa

KOUVOLA

Kuva 19. Palvelupolku, kun yksikkö tarvitsee irtaimistoa (Petertsens 2022)

Palvelupolkujen kuvat on otettu käyttöön Kouvolan kaupungin henkilöstön sisäisillä sivuilla, koska kuvat selkeyttävät toimintaa ja ovat helppolukuiset.

5 KOKEELLINEN TUTKIMUS

Kokeellisen tutkimuksen tavoitteena on mahdollistaa kontrolloitujen ja systemaattisten havaintojen tekemistä niin, että lopputulos on mahdollisimman luotettava. Tutkimuksessa havainnoidaan erilaisten ilmiöiden vaikutuksia ja syyseuraus-suhteita. Kyseinen tutkimusstrategiaa on toteuttavissa monilla eri tavalla. Laadullisten ja määrällisten analyysimenetelmien käyttö tukee koeaineiston analyysin tekemisessä. (Jyväskylän yliopisto, 2015.)

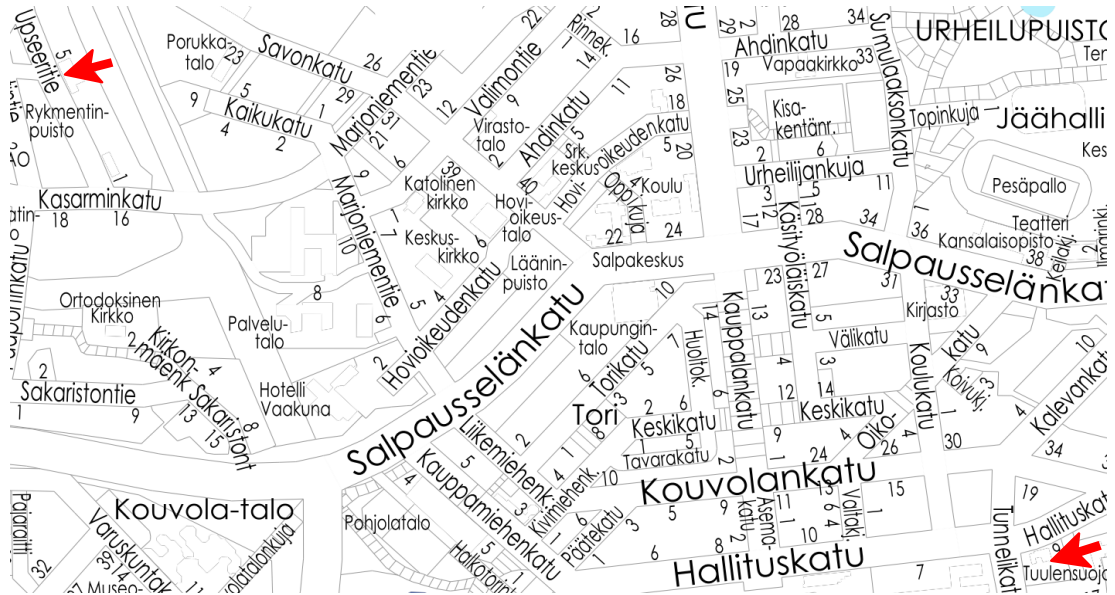
Tutkimusaineistona käytetään erilaisia lähteitä kuten arkistoja, haastatteluja, kyselyt, havaintoja ja kirjallisuutta. Laadullisessa tutkimuksessa, kuten tässä esimerkissä, on tarkoitus pyrkiä kokonaisvaltaiseen ymmärrykseen, mikä edellyttää syvällistä tutkimusta. Tässä tapaustutkimuksen tulkinta rakennetaan aineistolähtöisesti eli induktiivisesti. (Kananen 2012, 34–44.)

5.1 Lähtötilanne

Tutkija hyödyntää kohteesta kerättyä aikaisempaa tutkimustietoa koskien rakennuksen ominaisuuksia, taustaa, laatua ja toimivuutta. Tässä työssä Tuulensuojan tilanuudistus koskee koko rakennusta. Talon tilat ovat vuokrattavissa, mutta eniten vuokrataan juhlasalia erilaisia tapahtumia varten. Tämän case-työn tavoitteena on hyödyntää käytettyjä kalusteita järkevästi huomioiden tilojen arkkitehtuuria. Tuulensuojan toinen kerros on ollut vähässä käytössä. Tarkoitus on kalustaa toisen kerroksen tiloja niin, että ne palvelevat asiakkaita paremmin ja mahdollistaa tilojen käyttöä.

Alussa laadittiin Kouvolan kaupungille kaluste-, valaisin- ja tekstiililuetteloa vuonna 2021 myydystä rakennuksesta. Siitä selviää, miten paljon voidaan hyödyntää kalusteita, verhoja ja valaisimia ensisijaisesti Tuulensuojassa. Loput voidaan kierrättää sisäisen kanavan kautta ja viimeisenä ulkoisesti. Arvioin koko prosessin ja suunnittelin uutta palvelupolkua. Opinnäytetyöaiheessa on myös tilapalvelujen kierrätysvastaava -pilotin analysointia.

Rakennukset sijaitsevat Kouvolassa, etäisyys noin 1,5 kilometriä, mikä helpottaa myös kuljetuskustannuksissa.

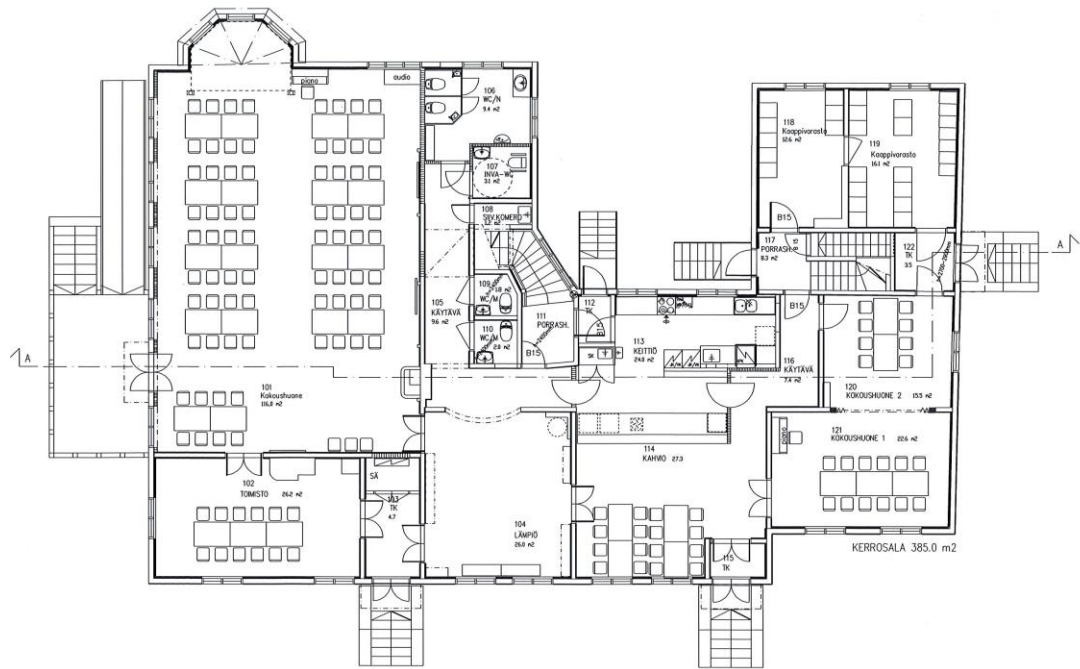

Kuva 20. Kohteen sijainti. Apuna on käytetty WebMap-karttaohjelmaa (Petertsens 2022)

Tarkoituksena on hyödyntää toisen rakennuksen kalusteita, tekstiilejä ja valaisimia mahdollisimman paljon Tuulensuojassa. Rakennuksien arkkitehtuuri poikkeaa toisensa, vaikka ne onkin rakennettu samaan aikaan. Sisustus on kuitenkin samantyyppinen. Haluankin ottaa tässä työssä huomioon rakennuksien historiaa ja arkkitehtuuria. Upseerikerho sijaitsee osoitteessa Upseeritie 5 ja Tuulensuoja sijaitsee Kouvolan keskustassa, osoitteessa Hallituskatu 9 (Kuva 20).

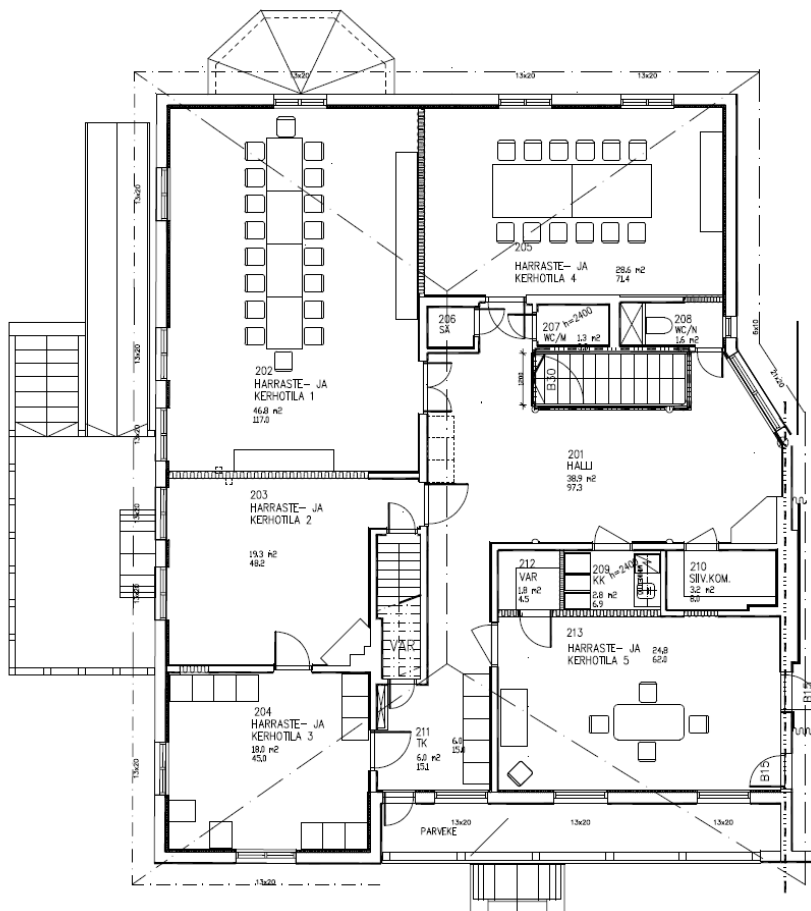
Kuva 21 esittää Tuulensuojan ensimmäisen kerroksen pohjaa, jossa on lämпиö, juhlasali, kolme kokoontumistilaa ja kahvio. Rakennuksen ensimmäinen kerros on eniten käytössä. Juhlasali on suosittu erilaisten tapahtumien ja juhlien viettämisen paikka.

Kuva 21 Rakennuksen 1997 vuoden pohjapiirustus 1 krs. (Kaupungin arkisto s.a.)

Toisessa kerroksessa on neljä erikokoista kokoustilaa. Toinen kerros on aika vähän käytössä. Tarkoituksena on sisustaa tilaa niin, että se voi palvella mahdollisimman tehokkaasti asiakkaita (Kuva 22).

Kuva 22 Rakennuksen 1997 vuoden pohjapiirustus 2 krs. (Kaupungin arkisto s.a.)

5.1.1 Tuulensuojan historiaa ja arkkitehtuuri

Petertsens (2019) on esittänyt kattavasti rakennuksen historiaa ja arkkitehtuuri liittyvää tietoa opinnäytetyössään. Tuulensuoja rakennettiin 1890-luvun alkupuolella, jolloin sitä kutsuttiin Apteekkitaloksi. Vuonna 1908 apteekkari Lars Winter päätti korottaa ja laajentaa taloa, jolloin talosta tuli edustava, näyttävä ja osittain kaksikerroksinen rakennus. Rakennuksen historian aikana rakennusta käytettiin eri tarkoituksiin riippuen omistajista ja heidän toimialoistaan.

Nykyään talo palvelee enimmäkseen ikäihmisten toimintakeskuksena arkisin, ja viikonloppuisin talossa järjestetään erilaisia juhlatilaisuuksia. Rakennuksen kokonaispinta-ala on 641 m². (Kouvolan kaupungin arkisto s.a.) Talon ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat juhlasali, lämpiö, kahvio, keittiö, kolme pienempää kokoushuonetta ja lepohuone. Toisessa kerroksessa on neljä erikoista kokoustilaa.

On tärkeä tutkia ja ymmärtää rakennuksen historiaa ja arkkitehtuuria ja siten myös yhdistää tyylihistoriaa sisätiloissakin. Tuulensuoja kuuluu enimmäkseen kertaustyyliin, johon 1800-luvun alkupuolella kopioitiin ja sekoitettiin erilaisia vanhoja tyyliä. (Rinne 2018.)

Kuva 23. Julkisivu. (Kaupungin arkisto s.a.)

Kuten kuvassa 23 nähdään, kertaustyyli on tunnistettavissa koristeellisista julkisivuista: kolmiosta, kaarimuodosta ja neliöstä, jotka toistuvat ikkunan vuori-
laudoituksessa.

Rakennuksessa on myös kansallisromantiikan piirteitä: rakennusmateriaalit, kuten vuolukivi ja graniitti, pintojen värinä käytetty keltaista väriä (Heikkinen ym. 1989, 20–21.)

Kuva 24. Vanhaa Kouvolan kaupungintalo, jota nykyään kutsutaan Tuulensuojaksi (Kaupungin arkisto s.a.)

Vuonna 1997 rakennusta peruskorjattiin merkittävästi: mm. LVI-laitteisto ja kaikki vesi- ja viemäriputkistot uusittiin kokonaisuudessaan, lämmöneristeet vaihdettiin selluvillaksi, huopakatteen tilalle tuli vesikate, rakennus liitettiin kaukolämpöverkkoon, sähköasennukset uusittiin ja rakennuksesta tuli paloturvallinen. (Kaupungin arkisto 1997.)

5.1.2 Upseerikerhon historiaa ja arkkitehtuuri

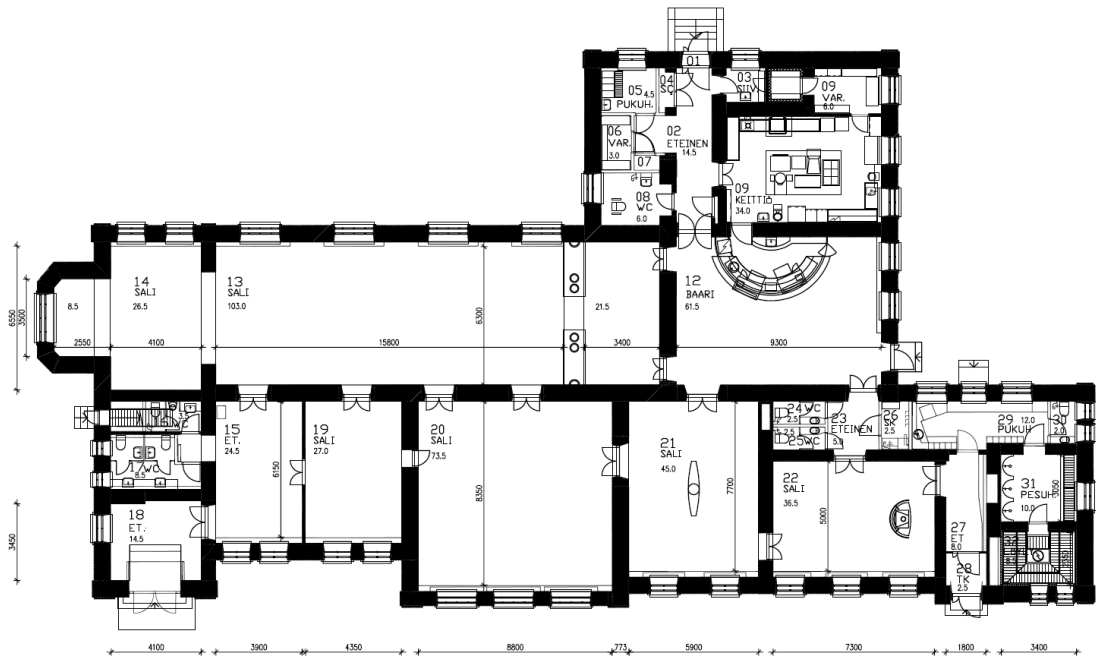
Upseerikerhot saivat alkunsa Euroopassa, kun kasarmeihin ryhdyttiin majoittamaan sotaväkeä. Näin olleen kerhot toimivat kokoontumispaikkoina ja ne tarjosivat monipuolisia harrastustoimintaa. Myös puoliset ja perheenjäsenet olivat tervetulleita ja osallistuivat aktiivisesti erilaisiin kerhotoimintaan. Upseerikerhot antoivat mahdollisuuden kehittää yhteishenkeä ja vaihtaa kokemuksia. Upseerikerho korvasi pienistä asunnoista puuttuvan ruokailu-, olo-, ja pelihuoneen. (Vainio ym. 2016, 6, 11–12.)

Kouvolan kasarmialueen varuskunnan historiaa sai alkuunsa vuosina 1911–1914, jolloin rakennettiin kaiken kaikkiaan 30 rakennusta, joista yksi oli Upseerikerho. Tyylihistoriallisesti rakennus noudattaa venäläistä tyyliä. On merkittävää huomata, että vuosina 1921–1922 Upseerikerhon suunnittelusta vastasi arkkitehtiylioppilas Alvar Aalto (Kouvolan upseerikerho s.a.).

Kuva 25. Kouvolan Upseerikerho (Kaupungin arkisto s.a)

Vuonna 1991 Kouvolaan päättyi varusmieskoulutus ja kasarmialue tyhjäntyi. Myöhemmin Kouvola kaupunki päätti lunasta kasarmialueen itselleen ja näin ollen otti alueesta kehittämisvastuun, mikä tarkoitti sitä, että noin 90 prosenttia vanhoista peruskorjattiin uusille käyttäjille. Silloin myös Upseerikerho kunnostettiin kaupungin juhla- ja edustustiloiksi. (Vainio ym. 2016, 175–176.)

Kuva 26. Kouvolan Upseerikerhon 1996 vuoden pohjapiirustus (Kaupungin arkisto s.a.)

Kouvolan Upseerikerhon pohjapiirustus osoittaa, että tilassa on iso juhlasali, kahvio, ruokailusali ja kokoustilaa (kuva 26). Se on toiminut juhlapitopaikkana ja kokoontumispaikkana. Upseerikerho myytiin keväällä 2021. Uusi omistaja ei aio jatkossa käyttää tilaa samaan tarkoitukseen, vaan hän aikoo tehdä siitä asuntoja.

5.2 Tavoite

Tapaustutkimuksen tavoitteena oli hyödyntää Upseerikerhossa olevia kalusteita mahdollisimman tehokkaasti ensisijaisesti Tuulensuojassa, koska molemmat rakennukset ovat sisustettuja samantyyllisillä kalusteilla.

Tuulensuojan kalusteet olivat jo sellaisessa kunnossa, ettei niitä voitu käyttää juhlatilaisuuksissa tai kokoontumistiloissa. Upseerikerhon kalusteita oli uudistettu ja niistä oli pidetty hyvää huolta. Koska rakennuksien käyttötarkoitus oli samanlainen, juhlatilaisuuksien ja erilaisten tapahtumien, kuten kokouksien järjestäminen, kalusteet vastaavat käyttötarkoitusta. Upseerikerho tarjosi tämän lisäksi pitopalvelua paikan päällä. Siellä oli käytössä iso keittiö ja ravintolapalvelu.

Tarkoituksena oli tutkia ja käydä läpi koko prosessi alusta loppuun, kirjata kaikki mahdolliset kustannukset ja pohtia, onko lopputulos kannattava. Tavoitteena oli myös kierrättää tekstiilejä ja valaisimia. Prosessin aikana suunnitelmat muuttuivat uusien haasteiden myötä. Kokemuksen kautta voidaan todeta, mitä kannattaa kierrättää ja mitä ei kannata kierrättää, riippuen tuotteen iästä, laadusta ja huollosta.

Kokeellisen tutkimuksen tavoitteena oli myös käydä nykyistä palvelupolkua läpi ja pohtia, miten voidaan kehittää sitä niin, että se olisi mahdollisimman yksinkertainen ja toimiva. Miten voidaan kehottaa käyttäjiä ennen, kun he hakevat uusia kalusteita, käyttämään Kiertonetin palvelua? Ennen sitä pitää pohtia, miten palvelua mainostetaan niin, että se jää muistiin ja että työntekijälle tulisi tapa ensin tarkistaa, löytyykö omasta organisaatiosta sopivaa kalustetta.

5.3 Ideointi

Ideointiprosessin aikana kerättiin ainestoa eri lähteistä. Alussa oli tarve selvittää rakennuksien historiaa ja kalusteiden tyyliä, jotta kalusteet sijoittuvat ja sopivat rakennuksen tyyliin.

Tavoitteena on ollut kerätä mahdollisimman paljon ideoita. Kaikki ideat on tarkastettu ja käyty läpi tasapuolisesti, kerätty paperille ja käsitelty PowerPoint-ohjelman avulla. Kattava kuva-aineisto molemmista rakennuksista on auttanut ideointiprosessissa huomattavasti. Molemmissa kohteissa on käyty monesti, varsinkin Tuulensuojassa. Prosessin aikana suunnitelmat muuttuivat, mikä on luonnollista.

5.4 Prosessi

Alussa tehtiin kartoitus paikan päällä. Kartoitettiin kaikki mahdolliset Upseerikerhon kalusteet, valaisimet ja tekstiilit. Irtaimistosta oli tehty kuvaluettelo ja sijaintikartta. Sama toimintatapa oli tehty Tuulensuojassa, oli laadittu pohjapiirustus ja merkattu, mitä mihinkin tilaan ja paikkoihin sijoittuu. Tämä helpotti sitä, että muiden ihmisten, jotka olivat tässä projektissa mukana, oli mahdollista hahmottaa, kerätä ja viedä kalusteet oikeille paikoille.

Proessin aikana suunnitelmat muuttuivat tilanteen mukaan. Jotkin kalusteet eivät olleet kuljetuskelpoisia. Joistakin valaisimista jouduttiin luopumaan, koska ne eivät kestäneet kuljetusta ja niiden korjaus ei ollut kaupungille kannattavaa. Verhoja vietiin ammattipesulaan, mutta sen jälkeen kaikki eivät olleet ehjiä.

Tuulensuojan juhlasaliin tilattiin uusia verhoja. Näin tilasta tuli todella kaunis ja tunnelmallinen. Tilaan sijoitettiin kolme kaunista Upseerikerhon trymoopeiliä, jotka antoivat juhlasalille uutta ilmettä ja nostivat sen arvoa. Kuten vertailuku- vasta 27 voidaan huomata, muutos ennen ja jälkeen on huomattava. Tilasta on tullut valoisampi ja rauhallisempi. Koska juhlasaliin tulevat pöydät eivät ole taittopöytiä, niin kuin aiemmat, tila ei ole enää joustava. Pöytiä ei voi kasata ja viedä, vaan ne pysyvät siinä järjestyksessä kuin ne ovat. Tilalle tulleet pöydät ovat vaaleat puupöydät ja sopivat todella hyvin parketin kanssa.

Kuva 27. Tuulensuojan juhlasali ennen ja jälkeen (Petertsens 2022)

Upseerikerhon pöydät ja tuolit olivat hyvässä kunnossa, ja niitä oli riittävästi käyttäväksi myös rakennuksen muissakin tiloissa. Juhlasalista tuli näyttävä ja valoisampi vanhojen tilalle tulleiden kalusteiden ansioista. Trymoopeelit korostavat kaakelitakkaa, ja ne sijoittuvat tilaan täydellisesti.

Juhlasali, kahvio ja lämpiö päätettiin täydentää uusilla verhoilla. Niitä tilattiin Eurokankaalta. Verhokangaskriteerit olivat tarkasti määriteltyjä, mutta silti

vaihtoehtoja on ollut valtava määrä. Ensimmäisenä kriteerinä oli ennen kaikkea paloturvallinen kangas, koska kyseessä on julkinen tila erilaisia tapahtumia varten. Toisena tärkeänä kriteerinä on ollut valonläpäisy, kankaan piti olla sopivasti valoa läpäisevä ja juhlava. Kolmantena mutta ei vähäisimpänä kriteerinä on ollut tyyli. Eurokankaan edustaja kävi paikan päällä, mikä nopeutti valinnan tekoa. Näin verhojen kangasta oli helppo sovittaa tilaan ja hahmottaa, miten kangas istuu tilassa. Juhlasaliin, kahvioon ja lämpiöön valittiin kolme eri vaihtoehtoa. Tyyliä ne ovat samanlaiset, mutta sävyä on tarkastettu ja valittu tilan mukaan. Kuva 28 esittää lämpiötä ennen sisustamista ja sen jälkeen. Kauniit ja ehjät Upseerikerhon penkit näyttävät kutsuvilta ja korostavat rakennuksen tyyliä.

Kuva 28. Tuulensuojan lämpiö ennen ja jälkeen (Petertsens 2022)

Tuulensuojan joka huone on käyty läpi ja kaikki mahdolliset kalusteet sijoitettu paikoilleen. Tuulensuojan vanhat, ehjät kalusteet laitettiin myös kiertoon ja rikkiäiset vietiin jäteasemalle.

Tuulensuojan läheisyydessä sijaitsee Kouvolan kaupungin pieni kierrätyspiste, jossa on myös kierrätysvastaavan toimipiste.

5.5 Valmis suunnitelma

Tuulensuojasta tuli hieno ja edustava. Voidaan todeta, että vaikka prosessin aikana kaikki ei mennyt niin kuin piti, lopputulos oli hyvä. Taloudellisesti tämä kokeellinen tutkimus oli kannattava. Koska mikäli kaupunki lähtisi ostamaan uusia kalusteita Tuulensuojaan, se tulisi maksamaan liian paljon, mikä tarkoittaa sitä, että kaupunki ei ollut valmis laittamaan näin isoa summaa kalusteisiin.

Kokoustilat saivat uusia käytännöllisiä kalusteita ja uudet verhot. Tarkoituksena oli myös kalustaa kokoustilat niin, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin asiakkaita. Vanhojen, epäkäytännöllisten tuolien tilalle tulivat mukavat ja väriltään miellyttävät tuolit.

Asiakkaiden palautteet olivat positiiviset ja kiitolliset. Valmis suunnitelma kuvineen on liitteenä. Suunnitelmassa on molempien rakennuksien pohjapiirustukset ja kaluste-, valaisin- ja tekstiilikartta.

6 ANALYSOINTI

6.1 Kestävä kehitys ja kierrättäminen

Kierrätys vähentää kaatopaikoille menevää jätevirtaa ja säästää siten kaatopaikkatilan tarvetta. Kestävä kehitys luo työpaikkoja ja auttaa vähentämään saastumista ja säästämään luonnonvaroja. Se säästää energiaa ja alentaa valmistuskustannuksia. Mitä kaikkea voidaan kierrättää? Paperi, pahvi, tölkit, metalliromu, muovi, lasi, renkaat, voiteluöljyt sekä epätavalliset esineet, kuten moottoriajoneuvot, kodinkoneet (esim. vanhat jääkaapit, uunit ja mikroaaltouunit), elektroniikkatuotteet, akut sekä rakennus- ja purkumurska. (Enel X S.r.l. s.a.)

On olemassa useita eri tapoja suojella ympäristöä kierrättämällä. Mitä enemmän hyödynnämme ja käytämme uudelleen tuotteita ja materiaaleja sen sijaan, että heitämme niitä pois, sitä vähemmän vaikutamme ympäristöömme ja sitä kestävämpiä tuotanto- ja kulutuskäytäntömme ovat. Kierrätys myös ehkäisee saastumista ja säästää energiaa vähentämällä tarvetta kerätä, kuljettaa ja käsitellä raaka-aineita. Tämä opinnäytetyö on yksi esimerkki siitä, kuinka kierrätyskäytännöt voivat johtaa ympäristön kestävyteen. (Enel X S.r.l. s.a.)

6.2 Tilapalvelujen kierrätysvastaava -pilotin analysointia.

Kierrätysvastaava on henkilö, joka hoitaa kaikki kalustekierrättämiseen kuuluvat tehtävät kuten vastaa viesteihin ja puheluihin, kiertää kartoittamassa rakennuksien tarpeetonta irtaimistoa, ottaa valokuvat ja mitat, ilmoittaa vapautu-

neesta irtaimistosta kalustonjakopalvelussa, tilaa kanto- ja kuljetusapua, tarvittaessa järjestää välivarastoinnin, ja kun irtaimisto ei löydä käyttäjää oman kaupungin organisaation sisältä, tekee ilmoituksen julkiseen huutokauppaan.

Kuva 29 esittää kierrätysvastaavan toimintaprosessia.

Kuva 29. Kierrätysvastaavan toimintaprosessi (Petertsens 2022)

Kierrätysvastaavalla on tärkeä rooli, jolloin hänellä täytyy olla hyvät asiakaspalvelutaidot ja halu tehdä omaa työtä mahdollisimman tehokkaasti, jotta tavat pääsevät kiertoon. Hän on aina ajan tasalla ja osaa arvioida tuotteiden laatua ja kuntoa. Niin kuin Soimula (2022) opinnäytetyössään mainitsee, henkilöllä olisi hyvä olla tiettyjä osaamisalueita, jotta hän voi arvioida kalusteiden kestävyyttä tai niiden korjausmahdollisuuksia. Olennaista on myös olla tietoinen designista, miten arvokas kaluste on ja mistä materiaaleista se on valmistettu. Olisi myös suotavaa, että kalusteet saa inventoitua, jolloin väärinkäytökset vähentyisivät. Edellä mainittujen seikkojen ansiosta taloudellisia resursseja säästyisi. (Soimula 2022.)

Tehtävänä oli myös tarkastaa, onko kierrätysvastaavan toimi kannattava. Koko vuoden aikana Tilapalveluiden puhdistuskoordinaattori ja kierrätysvastaava olivat keränneet lukuja ja pitäneet tilastoa, miten paljon irtaimistoa kierrätetään organisaation sisäisesti ja ulkoisesti.

Kierrätysvastaava on sitä mieltä, että palvelua on ehdottomasti jatkettava, koska se tuottaa tulosta. Asiakkaat ovat tyytyväisiä ja tavara liikkuu hyvin. Vuoden aikana on tehty paljon ja kehitetty toimintaa niin, että se palvelee mahdollisimman tehokkaasti kaikkia käyttäjiä.

On tärkeää, että kierrätysvastaava olisi palveluhenkinen, ystävällinen ja sosiaalinen, koska ilman ystävällistä ja avointa asiakaspalvelua asiakkaat eivät uskalla ottaa yhteyttä kierrätysvastaavaan ja kynnyksy yhteyden ottamiseen kasvaa. Pitää olla kärsivällinen, koska asiat, jotka ovat toisille itsestään selvät, toisille voivat olla vieraita. Se, että jaksaa selittää ja olla empaattinen muita kohtaan, ovat arvokkaita taitoja.

Vuoden pilotti on osoittautunut positiiviseksi, ja siitä on saatu hyviä palautteita. Se on helpottanut asiakkaiden toimintaa ja tärkeintä on se, että tavara alkoi kiertää kaupungin sisällä, eikä joutunut heti kierrätyskeskukseen tai jäteasemaan. Kierrätysvastaava tilaa asiakkaan (oman organisaation) puolesta kuljetusta ja mahdollista kantoapua, joten sisäisen organisaation asiakkaalle jää maksettavaksi niistä aiheuttanut kustannus. Ulkoinen asiakas kuten yritys, yksityisasiakas tai muu vastaa itse kuljetuksesta ja tavaran noudosta.

Nykyisellä kierrätysvastaavalla on ollut käytössään pakettiauto, josta on ollut suuri apu. Yhden tuolin takia ei tarvinnut tilata kuljetusta, näin välttyttiin turhista kuljetuskustannuksista.

6.3 Tilapalvelujen kierrätyspalvelun taloudellinen tarkastelu

Koska toimeksiantajan tiedot ovat salassa pidettäviä, on tehty erillinen liite, joka on toimitettu tilaajalle. Liitteessä on esitetty tarkat luvut myydyistä kalusteista. Asiakirjassa on verrattu, kuinka paljon Kouvolan kaupunki on säästännyt

rahaa kierrättämällä irtokalusteita hyödyntämällä niitä erilaisissa tiloissa. Asiakirja käsittelee kierrätyksen tehostamista ajanjaksona 1.1.–31.1.2022. Asiakirjassa on esitetty tarkka laskelma esimerkkien avulla.

6.4 Kokeellinen tutkimus

Kokeellinen tutkimus on tapa kerätä tietoa. Tämä tutkimus auttoi ymmärtämään etuja, miten etuja voi hyödyntää ja mitä haasteita voi syntyä. Kokeellisen tutkimussuunnittelun etujen ymmärtäminen voi auttaa hyödyntämään palvelua paremmin tulevaisuudessa.

Prosessi on tuonut tarkkoja tuloksia, joiden perusteella voidaan kehittää palvelua. Näiden tärkeiden tuloksien avulla voidaan nähdä olemassa olevat ongelmat ja puutteelliset alueet, joihin on löydettävä ratkaisuja.

7 YHTEENVETO

Tämän tutkimustyön tavoitteena oli käydä nykyistä palvelupolkua läpi ja kehittää uutta palvelupolkua, joka palvelee kiitettävästi kaikkia käyttäjiä. Työn tutkimusongelmaa lähestyttiin asetetun pääkysymyksen avulla: ”Miten kaupungin omistamien rakennuksien irtaimistoa voidaan hyödyntää?” Alakysymys, joka asetettiin case-tapauksen avuksi, on, miten Tuulensuojan tiloja uusitaan käyttämällä kiertotaloutta. Molemmat kysymykset ovat vahvasti kiertotalouspohjaisia.

Prosessin aikana on saatu paljon eri lähteistä uutta tietoa, mikä on ollut arvokasta ja mikä on huomioitu uutta polkua suunniteltaessa. Lähestymistapana käytettiin myös kyselyä ja haastattelua, minkä ansiosta saatu tieto hyödynnettiin uudistetussa palvelussa mahdollisimman tehokkaasti. Suunnittelun aikana on noussut useita ongelmia, kuten tekstiilien kierrättäminen ja valaisimien oikeanlainen irrottaminen, pakkaaminen ja kuljettaminen. Useimmiten tekstiilit, tässä tapauksessa verhokankaat, eivät enää kestä pesua. Kuten tämän työn aikana todettiin, verhoista on tullut hyvin hauraita ja ne eivät kestäneet pesua ja repeytyivät monista kohdista. Tämä johti alkuperäisten suunnitelmien muuttamiseen niin, että tilalle tilattiin uudet verhot. Samaa on käynyt myös valaisimien kanssa: jotkin valaisimet eivät enää toimineet irrottamisen jälkeen ja

suunnitelmat muuttuivat. Käytettyjen tavaroiden kierrättämisessä on huomioitavaa, että tuote ei välttämättä enää ole samassa kunnossa irrottamisen, pakkaamisen ja kuljetuksen jälkeen. Prosessin aikana syntyvien ongelmien ansiota voimme oppia, että kierretty tuote voi helposti vahingoittua. Tästä olisi hyvä mainita palvelupolussa ja pohtia, kenen vastuulle kuuluu vahingoittunut tuote.

Lopputuloksena on saatu toimiva palvelupolku, jota on tarkoitus kehittää ja päivittää jatkuvasti esimerkiksi kyselyiden ja haastatteluiden kautta. Jatkotutkimuksena on suunniteltu jo uusi kysely, joka toteutetaan vuonna 2023, ja tässä uudessa kyselyssä on kehitetty edellisen kyselyn pohjalta uudet kysymykset. Myös mainostaminen on tärkeä asia, koska kyselyn tuloksena selvisi, että palvelu on monille tuntematon. Kouvolan kaupungin sisäinen sähköinen Kimaralehti on yksi hyvä markkinointikanava, jota kannattaa käyttää tulevaisuudessaakin. Enemmän näkyvyyttä saadaan kertomalla lehdessä, mitä on kierrättäminen ja miten se Kouvolan kaupungilla toimii. Huomiota herättävillä kuvilla, otsikoilla, lyhyillä tarinoilla ja helppolukuisilla kaavioilla kierrättäminen ja Tilapalvelun tarjoama palvelu jäävät mieleen.

Kierrätysvastaava-pilotti toi uutta virtaa Kouvolan kaupungille. Monet kokivat sen hyvänä palveluna ja olivat tyytyväisiä siihen. Tätä ehdottomasti kannattaa jatkaa ja kehittää, koska virka todettiin kannattavaksi myös taloudellisesti. Tavarat alkoivat liikkua sisäisesti ja ulkoisesti. Tulevaisuudessa olisi hienoa organisoida lyhyitä perehdyttämiskursseja niille kaupungeille, joille tämä palvelu on tuntematon. Perehdyttämiskursseilla voidaan kertoa palvelusta ja kierrättämisen hyödyistä. Turun kaupunki on tässä asiassa edelläkävijä, joka jo vuonna 2015 aloitti kalustekierrätyspilotin. Olisi mahtavaa, jos kaupungit jakaisivat kokemuksia keskenään, siitä olisi hyötyä kaikille. Suomen kaupunkien yhteinen sisäinen sovellus olisi mielenkiintoinen kokeellinen alusta, jonka yksi teema voisi olla kalusteiden kierrättäminen.

Tämän työn lopputuloksena saatiin paljon positiivista palautetta koskien Tuulensuojan tilan viihtyvyyttä. Se, että molempien rakennuksien kalusteet ja sisätilojen tyyli ovat melko samat, helpotti huomattavasti suunnittelua. Rakennuksien toimintakin oli samantyyppistä, molemmat tarjosivat juhlapitopalveluja.

Opinnäytetyön kokeellinen tutkimus osoitti, että kaupungin omistamien rakennuksien irtaimistoa voidaan hyödyntää tehokkaasti käyttämällä apuna kierrätysvastaavan palvelua ja uutta palvelupolkua. Voidaan todeta, että tutkimustyön kokeellinen tutkimus onnistui ja lopputulos oli hyvä. Tämän perusteella palvelua jatketaan ja kehitetään tulevaisuudessa lisää. Todettiin myös, että tiedottaminen ja suunnittelu varhaisessa vaiheessa helpottavat huomattavasti työtä. Jatkossa pohditaan, miten voidaan ennakoida, tiedottaa ja toimia ajoissa niin, että kalusteet siirtyisivät ilman välikäsiä suoraan uusille omistajille. Kehitettäväksi jää myös viestintä, miten voidaan tavoittaa koko henkilöstö helposti ja kuinka usein on kerrottava kierrättämisestä ja siihen liittyvästä palvelusta, että se jää muistiin ja siitä tulisi tapa. Ennen kuin organisaatio tilaa uudet kalusteet, olisi hyvä käydä ensin tarkistamassa kaupungin kalustonjakopalvelusta, löytyykö sieltä sopiva kaluste. Kierrättäminen on yksi tapa pienentää hiilijalanjälkeä. Meidän vastuullemme jää, käytämmekö kierrätyspalvelua, jos sitä on tarjolla.

LÄHTEET

Acaroglu, L. 2020. Quick Guide to Sustainable Design Strategies. Disruptive Design. WWW-dokumentti. Päivitetty 27.5.2020. Saatavissa: <https://medium.com/disruptive-design/quick-guide-to-sustainable-design-strategies-641765a86fb8#80ca> [viitattu 11.06.2022].

Bischoff, A s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://delighted.com/blog/guide-to-customer-journey-mapping> [viitattu 6.12.2022].

Ellen MacArthur Foundation s.a. What is a circular economy? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview> [viitattu 27.09.2022].

Enel X S.r.l. s.a. What are the benefits of recycling? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://corporate.enelx.com/en/stories/2021/11/recycling-and-sustainability> [viitattu 26.11.2022].

Heikkinen, M. Heinämies, K. Jaatinen, J. Kaila, P. & Pietarila, P. 1989, Talo kautta aikojen. Helsinki: Gummerus.

If Vahinkovakuutus Oyj, 2022. WWW-dokumentti. Saatavissa:

Interaction Design Foundation s.a. What is Service Design? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.interaction-design.org/literature/topics/service-design> [viitattu 7.10.2022].

Jyväskylän yliopisto, 2015. Kokeellinen tutkimus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/kokeellinen-tutkimus> [viitattu 3.9.2022].

Kananen, J. 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kaupungin arkisto 1997. Vanha kaupungintalo/Tuulensuoja. Perusparannus- ja muutostyö. Rakennussuunnitelma.

Kaupunkistrategia 2032 "Kouvola – Kaakkois-Suomen keskus". WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kouvola.fi/kouvolankaupunki/strategia/> [viitattu 28.12.2022].

Kirchherr, J. 2017. Conceptualizing the circular economy: An analysis of 114 definitions. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344917302835> [viitattu 25.10.2022].

Kouvolan kaupunki 2022. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kouvolankaupunki.sharepoint.com/sites/Kontra-Tilat-ja-rakennukset> [viitattu 1.12.2022].

Martela Oyj, 2019. Kiertotalous Martelassa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.martela.com/fi/tietoa-meista/vastuullisuus/kiertotalous-martelassa> [viitattu 21.9.2022].

- Opetushallitus, 2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf [viitattu 12.10.2022].
- Pauliuk, S. 2018. Critical appraisal of the circular economy standard BS 8001:2017 and a dashboard of quantitative system indicators for its implementation in organizations. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344917303531> [viitattu 28.10.2022].
- Petertsens, A. 2019. Vanhan Kouvolan kaupungintalon juhlasalin, lämpiön ja kahvion sisustuksen uudistus. Kouvola: XAMK-Ammattikorkeakoulu. Muotoilija (AMK) Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/263251/Petertsens_Angelina.pdf?sequence=2&isAllowed=y [viitattu 14.09.2022].
- Reike, D. 2018. The circular economy: New or Refurbished as CE 3.0? Exploring Controversies in the Conceptualization of the Circular Economy through a Focus on History and Resource Value Retention Options. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344917302756> [viitattu 27.10.2019].
- Rinne, H. 2018. Kertaustyyli 1830–1890. Perinnemestarit, Blogi 14.06.2018, Saatavissa: <https://www.perinnemestari.fi/kunnostaminen/historia-tyyli/ker-taustyyli-1830%E2%80%931890> [viitattu 15.9.2019].
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. WWW-dokumentti. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietovarasto. Saatavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html [viitattu 9.6.2022].
- SDG-Tracker.org, 2018. Responsible Consumption and Production. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://sdg-tracker.org/sustainable-consumption-production#targets> [viitattu 2.1.2023].
- Corona, B. Shen, L. Reike, D. Carreón, J. Worrell, E. 2019. Towards sustainable development through the circular economy—A review and critical assessment on current circularity metrics. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344919304045> [viitattu 2.11.2022].
- Sitra s.a. Käytettyjen tuotteiden uudelleenmyynti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/caset/kaytettyjen-tuotteiden-uudelleenmyynti/> [viitattu 19.10.2022].
- Soimula, K. 2022. Kalusteiden uudelleenkäytön kehittäminen Helsingin kaupunkiorganisaatiossa: case: sosiaali- ja terveystoimiala. Forssa: HAMK. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/703091/Soimula_Krista.pdf?sequence=2&isAllowed=y [viitattu 6.1.2023].

Suomen YK-liitto s.a. Kestävän kehityksen tavoitteet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestavan-kehityksen-tavoitteet> [viitattu 25.10.2022].

Tilastokeskus 2022. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://pxdata.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vaerak/stat-fin_vaerak_pxt_11s5.px [viitattu 5.11.2022].

Upseerikerho. s.a. Kouvolan upseerikerho. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.kouvolanupseerikerho.fi/upseerikerho.html> [viitattu 10.9.2019].

Vainio, K. Hakala, H. Hasu, H. Hasu, T. Kippola, A-K. Merovuo, J. Pennanen, J. Sirén, K. 2016. Kerhoelämää Kasarminmäellä. Estonia: Printing Partners Group OÜ.

Widuto, 2019. Sustainable Development Goals. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://epthinktank.eu/2022/07/01/sustainable-development-goals-sdgs-in-eu-regions-policy-podcast/> [viitattu 23.9.2022].

Ympäristöministeriö, 2021. Valtioneuvoston periaatepäätös kiertotalouden strategisesta ohjelmasta. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://ym.fi/kiertotalousohjelma> [viitattu 3.1.2023].

KOUVOLA

Kalusteet kiertoon

 Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

1. Oletko tietoinen, että Kouvolan kaupungilla on kierrätysvastaava, joka järjestee käyttökelpoista kalustoa eteenpäin? [Kierrättäminen](#) *

- kyllä
 en ole

2. Oletko käyttänyt kierrätyspalvelua? *

- olen
 en ole

3. Jos olet käyttänyt, niin oletko käyttänyt

- kerran
 2-3 kertaa
 4 kertaa tai useammin

4. Onko tämä palvelu mielestäsi tarpeellinen? *

- kyllä
 ei ole

5. Perustele edellinen vastaus *

---

6. Onko tämä palvelu helpottanut työtäsi? *

- kyllä
- ei ole

7. Oletko käyttänyt kalustonjakopalvelua Kiertonetin verkkosivuilla?
[Kiertonet](#)*

- kyllä
- en ole

1 KALUSTELUETTELO

Penkki selkänojalla

1 kpl

Penkki A

1 kpl

Penkki B

5 kpl

Sivupöytä

2 kpl

Tuoli A

10 kpl

Tuoli B

5 kpl

Tuoli C

6 kpl

Tuoli D

120 kpl

Tuoli E

11 kpl

Pöytä

36 kpl

Säilytyskaappi A
(neljäosainen)

1 kpl

Vitriini A
(viisiosainen)

1 kpl

Vitriini B
(seitsemänosainen)

1 kpl

Korkeakaapisto

1 kpl

Säilytyskaappi B
(kolmeosainen)

1 kpl

Trymoopeili

3 kpl

Peili

1 kpl

1.1 Ruokailuryhmä: 1 pöytä, 6 tuolia

Tuoli F

4 kpl

Tuoli G

2 kpl

2 TEKSTIILILUETTELO

Liite 2/8

Sivuverhot
väri: harmaa

3 paria (6 kpl)

Raidalliset sivuverhot

4 paria (8 kpl)

Kappa

2 kpl

väri: keltainen/punainen

Raidalliset sivuverhot

6 paria (12 kpl)

väri: keltainen/punainen

Kappa

1 kpl

Valoverhot: beige

6 paria (12kpl)

Raidalliset sivuverhot

2 paria (4 kpl)

väri: vihreä/punainen

Kappa

1 kpl

Valoverhot: beige

2 paia (4 kpl)

Raidalliset sivuverhot 4 paria (8 kpl)
Kappa 4 kpl
väri: ruskea/keltainen

Raidalliset sivuverhot 2 paria (4 kpl)
Kappa 1 kpl
väri: ruskea/keltainen

Raidalliset sivuverhot 1 paria (2 kpl)
Kappa 1 kpl
väri: ruskea/keltainen

3 VALAISINLUETTELO

Seinävalaisin A

6 kpl

Seinävalaisin B

16 kpl

Seinävalaisin C

8 kpl

Kattovalaisin A, pyöreä 4 kpl

Kattovalaisin B 2 kpl

Kattovalaisin C 7 kpl

Kattokruunu A

1 kpl

Kattokruunu B

2 kpl

Juhlasalissa

Kattokruunu C

1 kpl

Juhlasalissa

Kattokruunu D

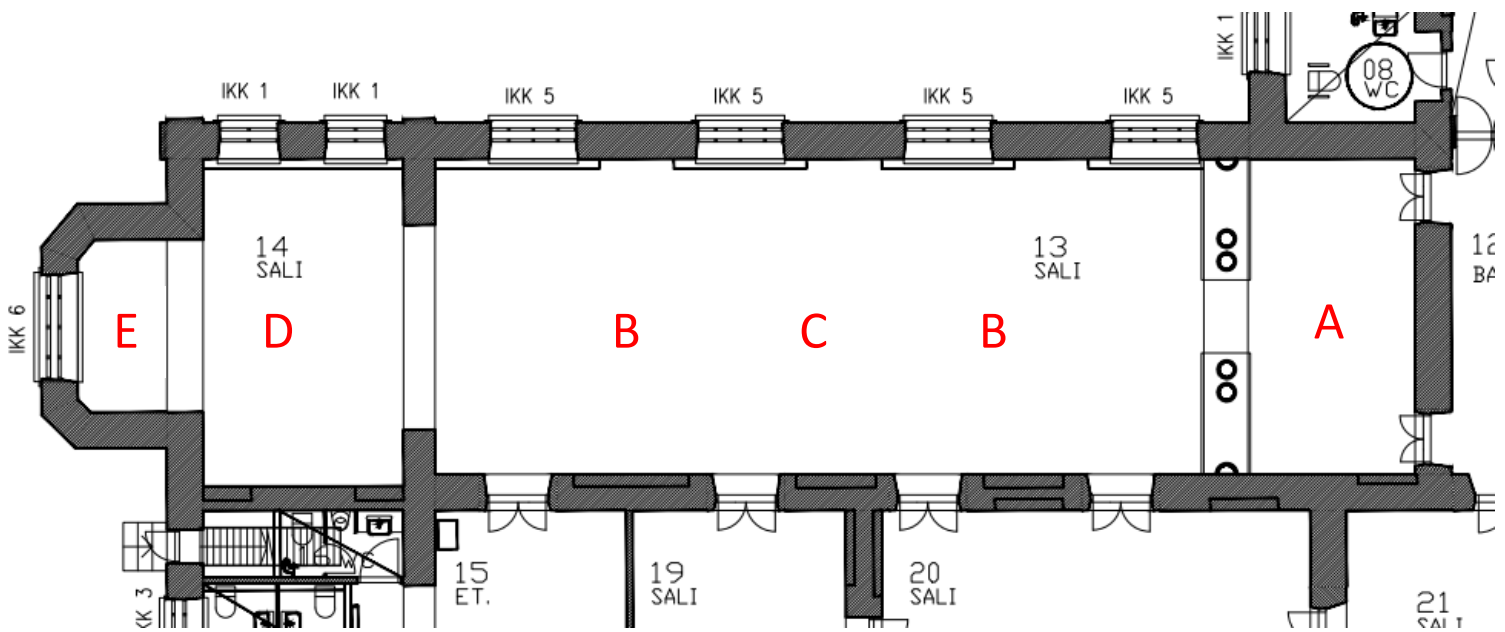
1 kpl

Kattokruunu E

1 kpl

3.1 Kattokruunut, pohjapiirustus (Juhlasali):

4 MUUT TUOTTEET

Liite 2/14

Ilmoitustaulu

1 kpl

Kahvi/teeastiasto

pullalautasia

n. 19 kpl

kuppisetti

n. 14 kpl

Takka

1 kpl

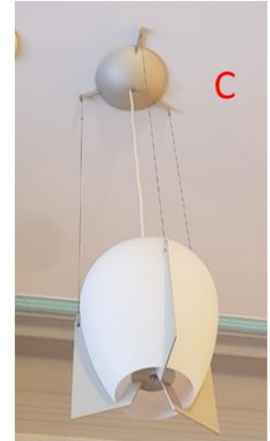
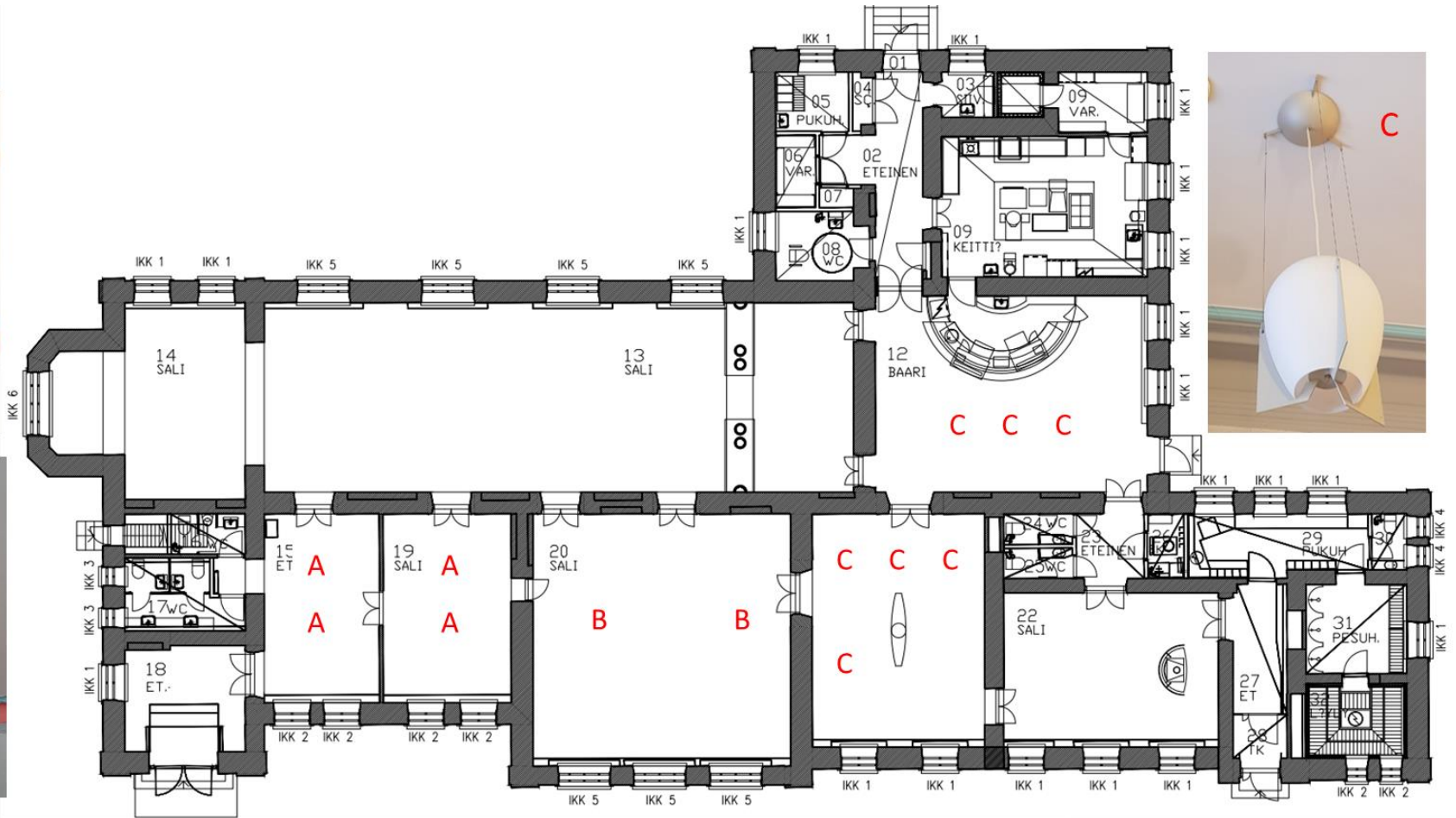

Pystynaulakot

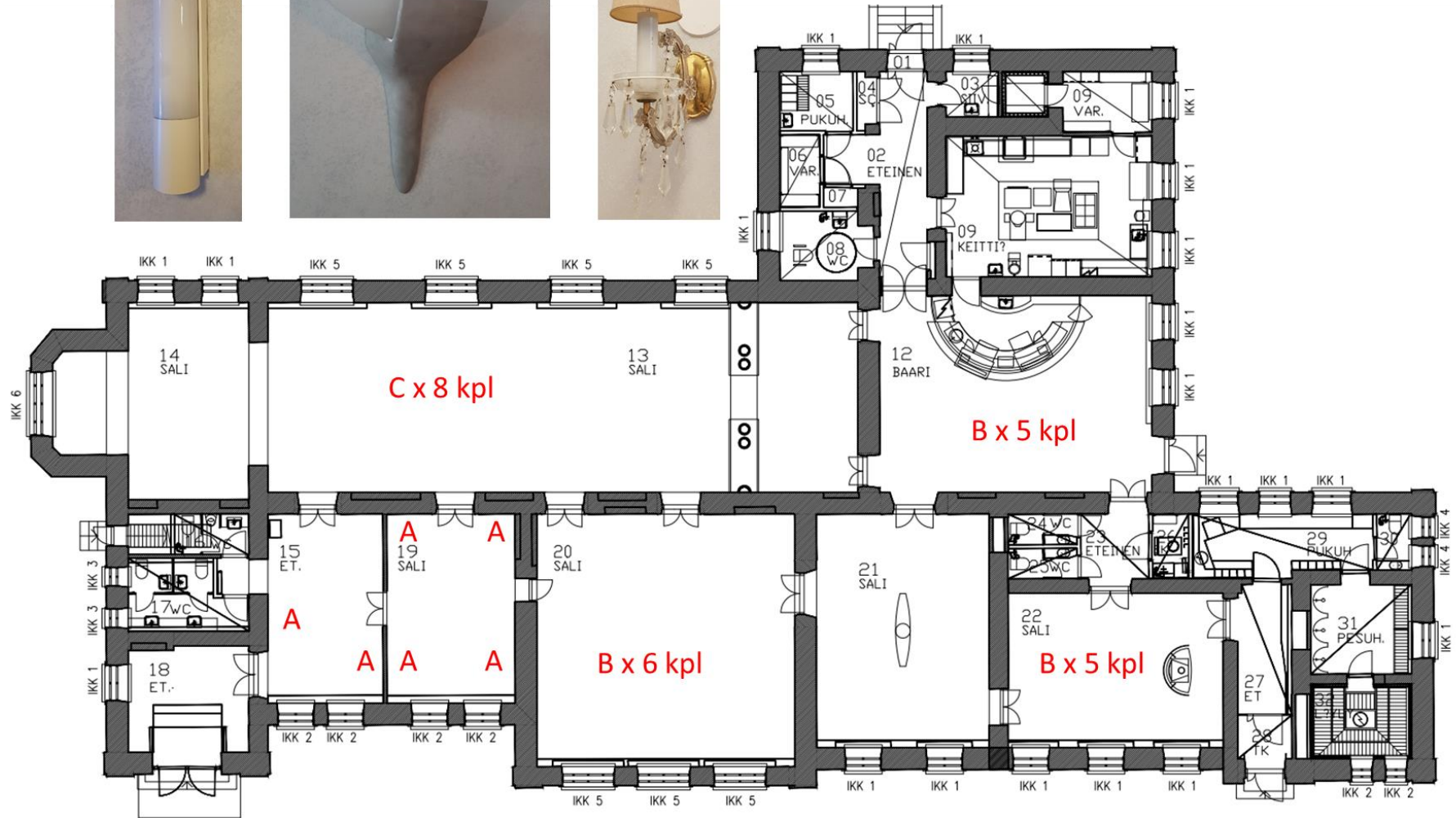
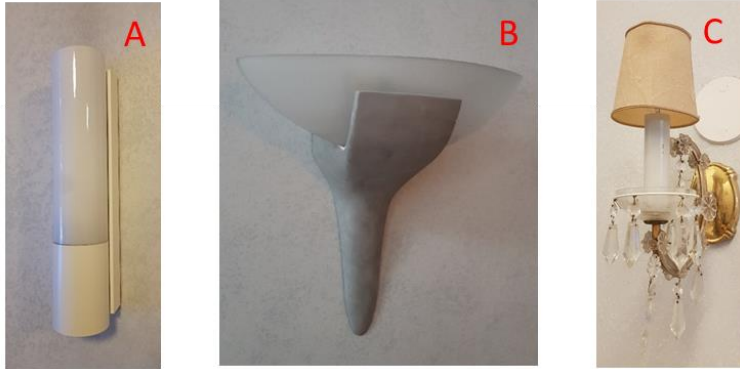
2 kpl

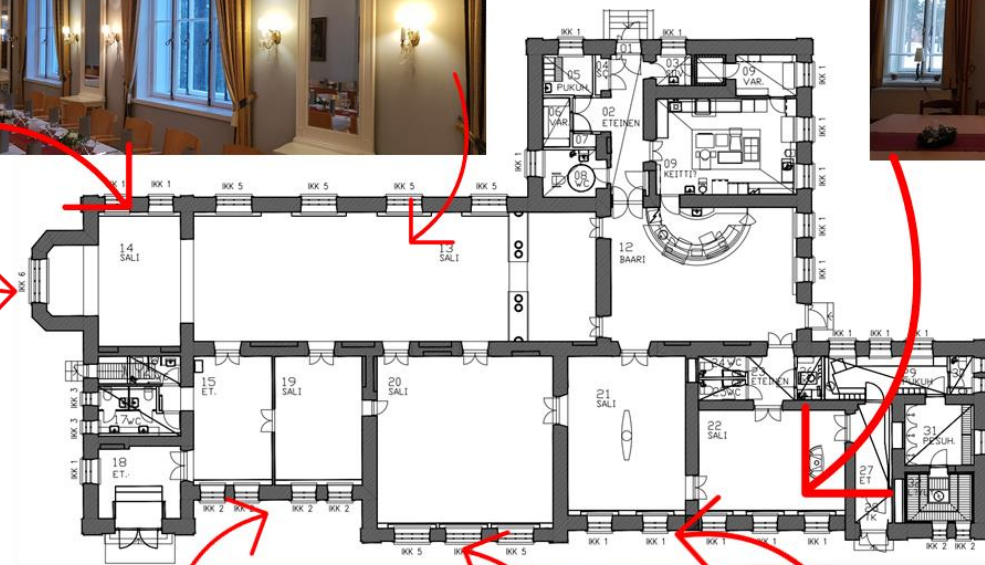
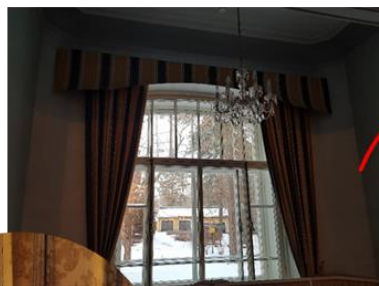
KATTOVLAININ, POHJAPIIRUSTUS

SEINÄVALAISIN, POHJAPIIRUSTUS

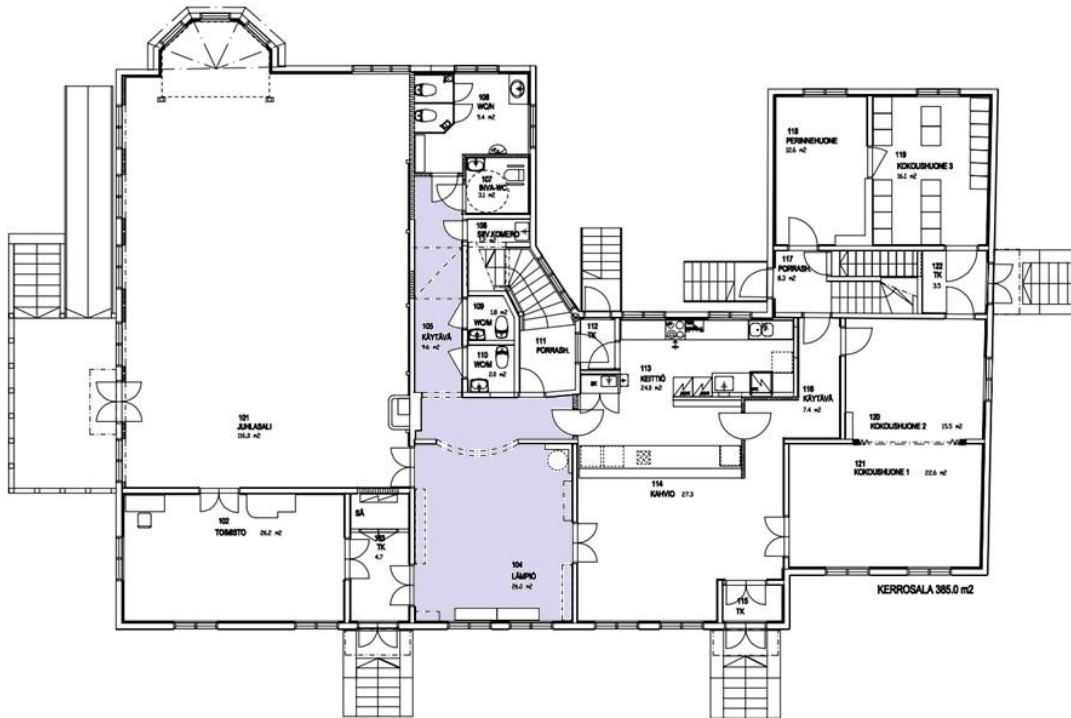

VERHOT, POHJAPIIRUTUS

Tuulensuoja 1 krs / lämpö

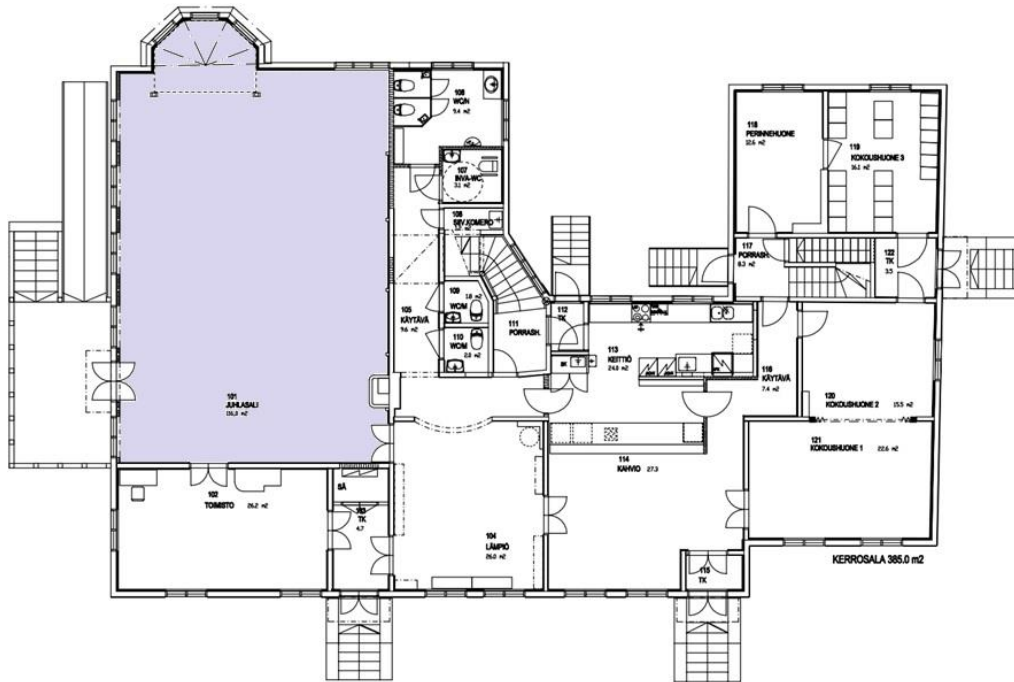
Penkki selkänojalla 1 kpl

Penkki B 3 kpl

Sivupöytä 2 kpl

Tuulensuoja 1 krs / juhlasali

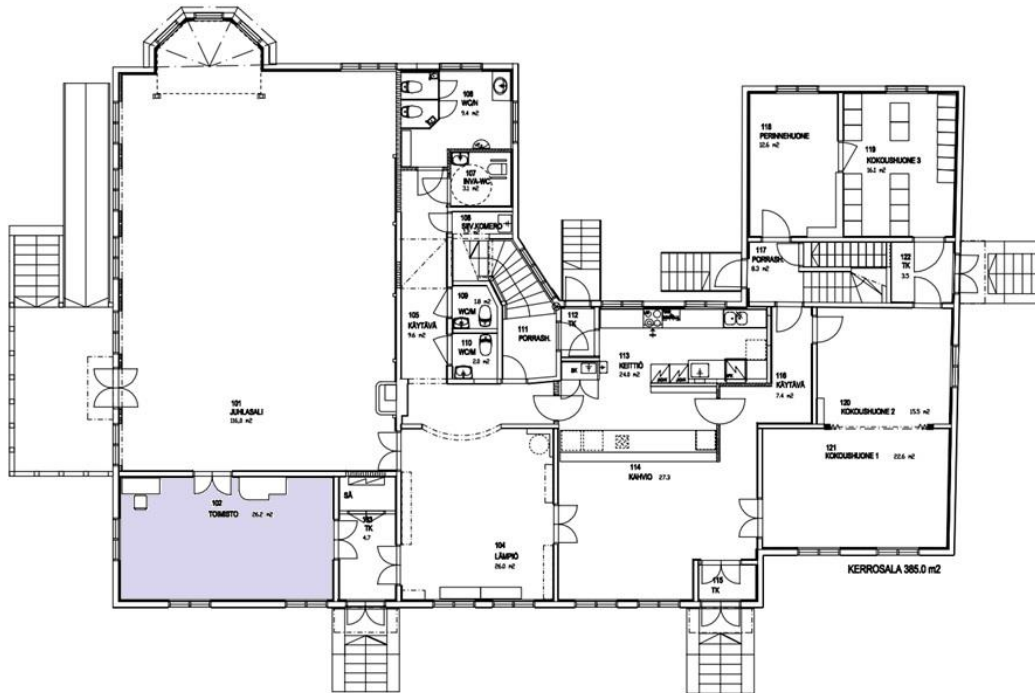
Pöytä 24 kpl

Tuoli D 96 kpl

Trymoopeili 3 kpl

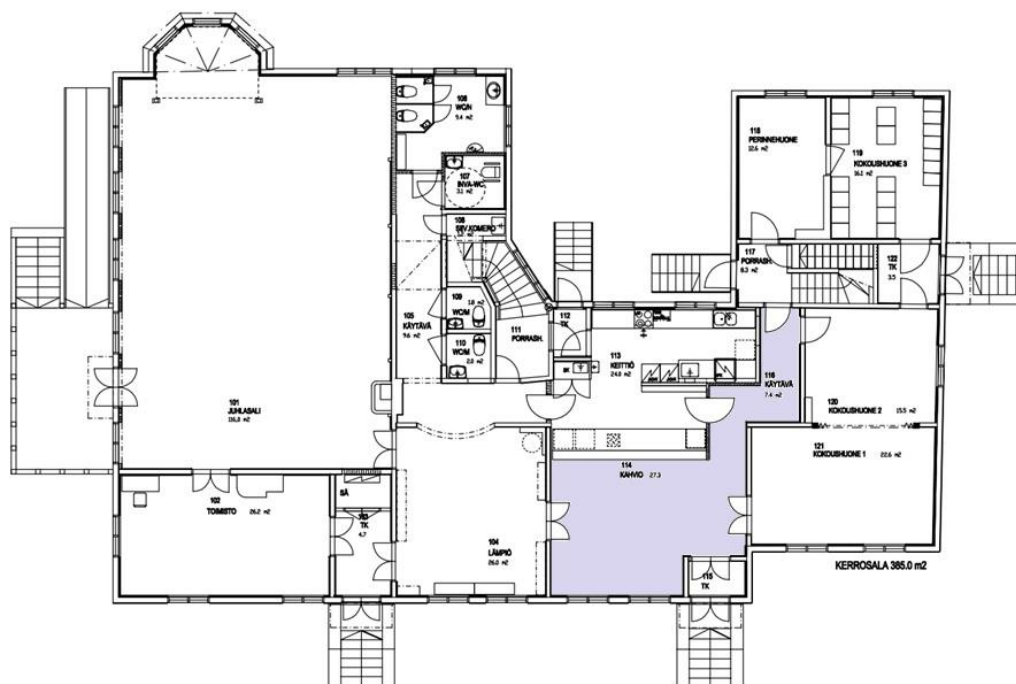
Tuulensuoja 1 krs / tila 102

Pöytä 3 kpl
Tuoli D 12 kpl
Vitriini A (viisiosainen) 1 kpl

Tuulensuoja 1 krs / kahvio

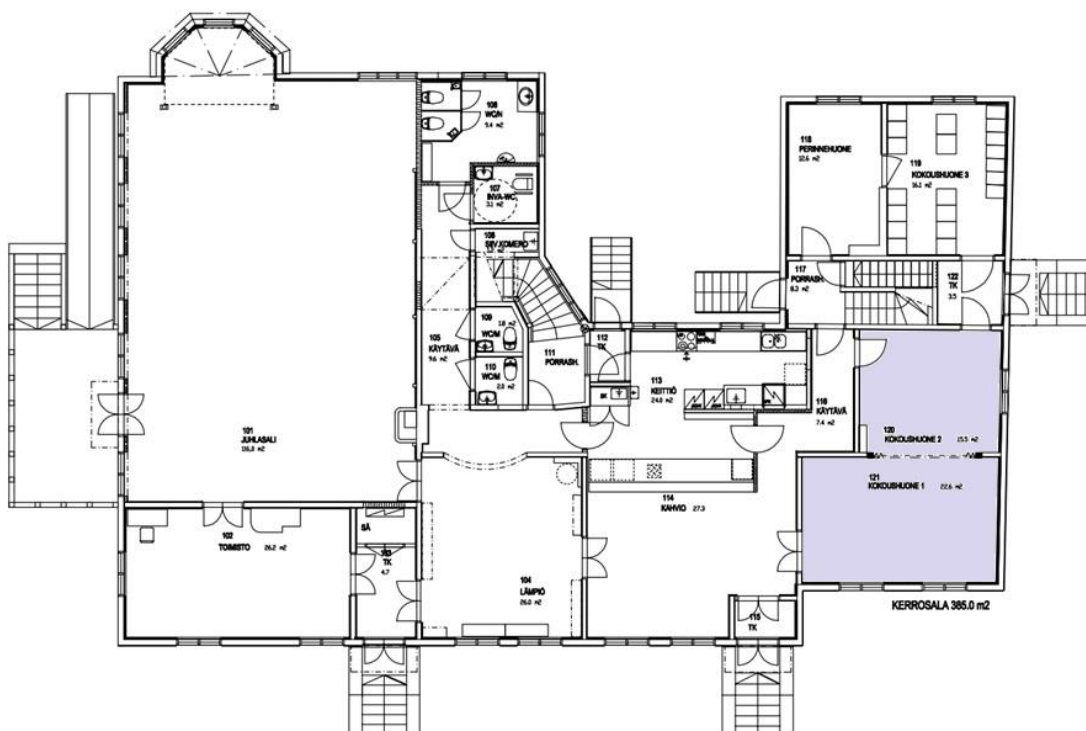

Pöytä 4 kpl

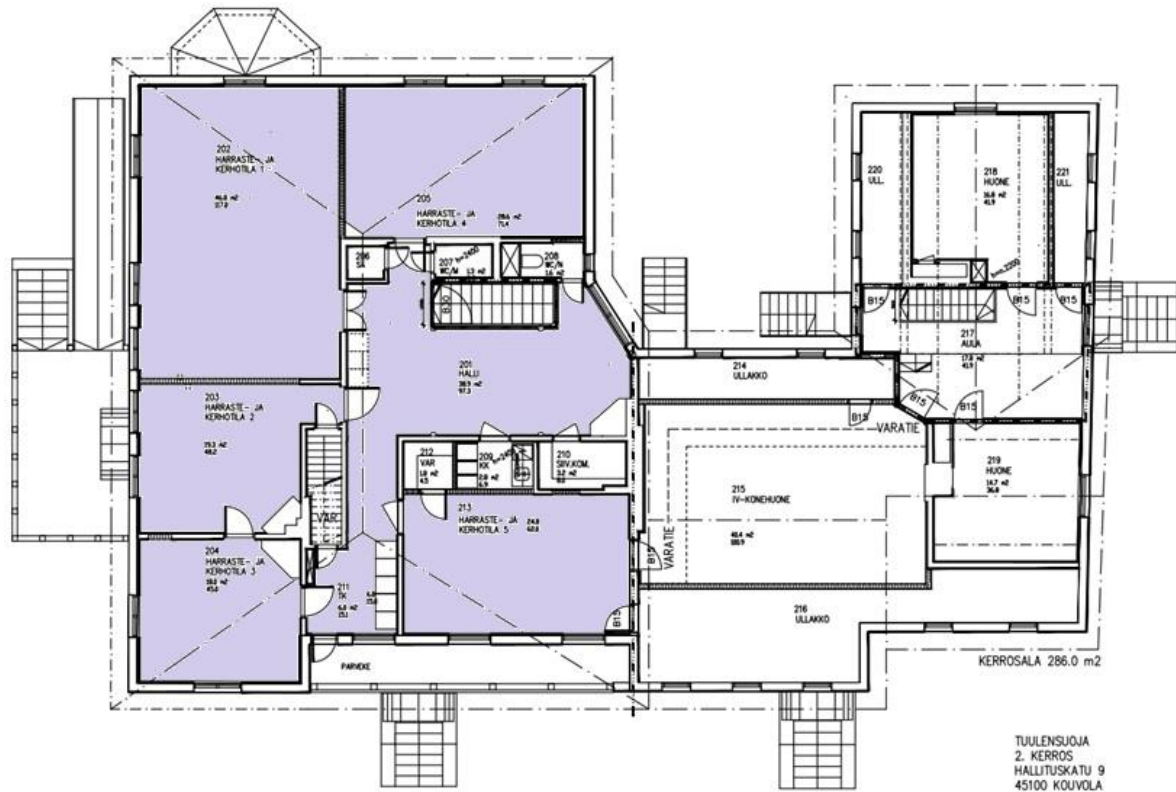
Tuulensuoja 1 krs / tilat 120,121

Pöytä 5 kpl
Kattokruunu A

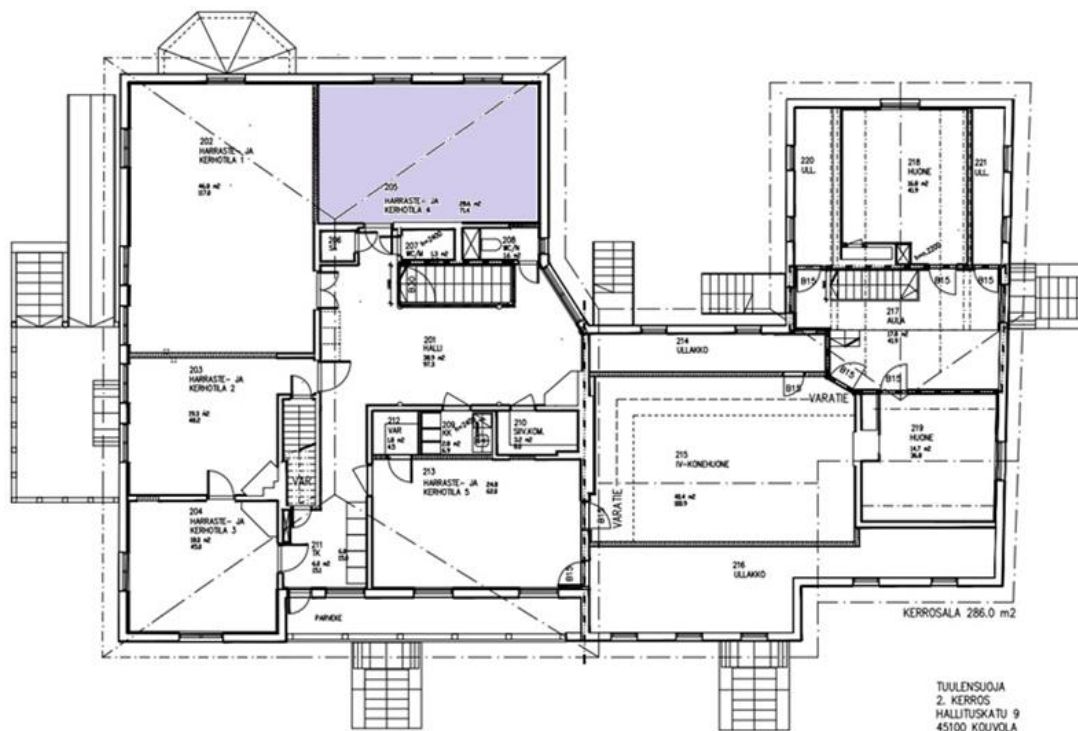
TUULENSUOJA 2 KRS

Toiseen kerrokseen sijoittuu:

- Ruokailuryhmä 1 pöytä, 6 tuolia
- Säilytyskaappi B 1 kpl
- Säilytyskaappi A 1 kpl
- Vitriini B 1 kpl
- Korkeakaapisto 1 kpl
- Penkki A 1 kpl
- Tuoli B 5 kpl

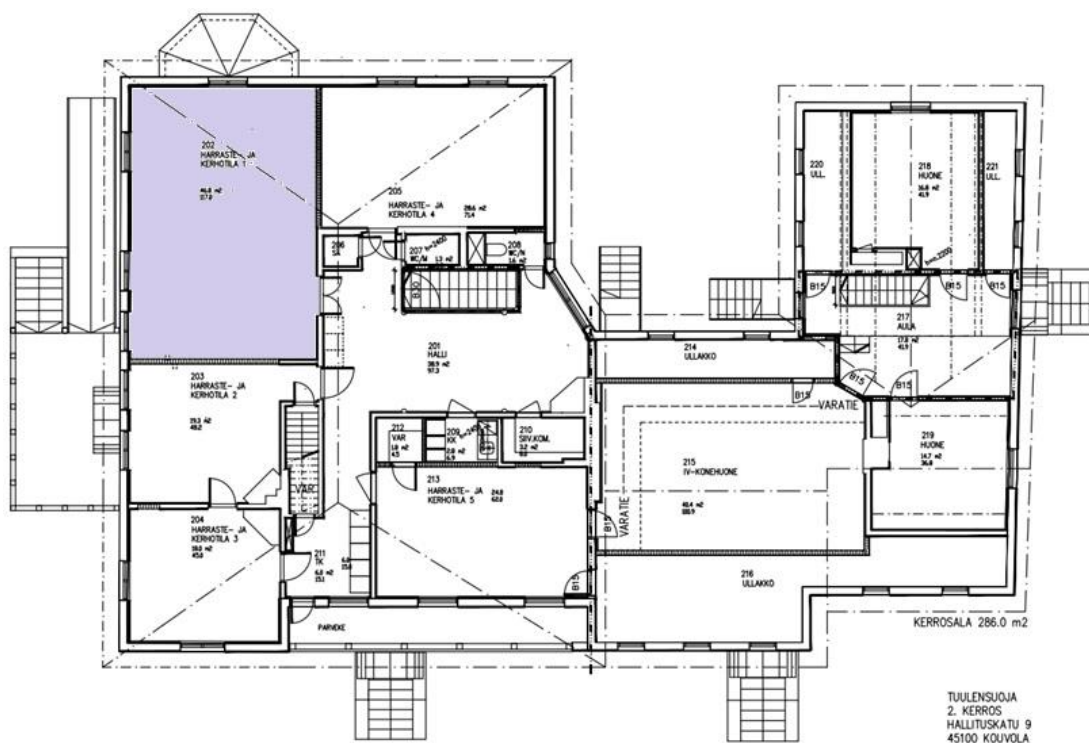
Tuulensuoja 2 krs / tila 205

Säilytyskaappi B (kolmeosainen) 1 kpl

Tuulensuoja 2 krs / tila 202

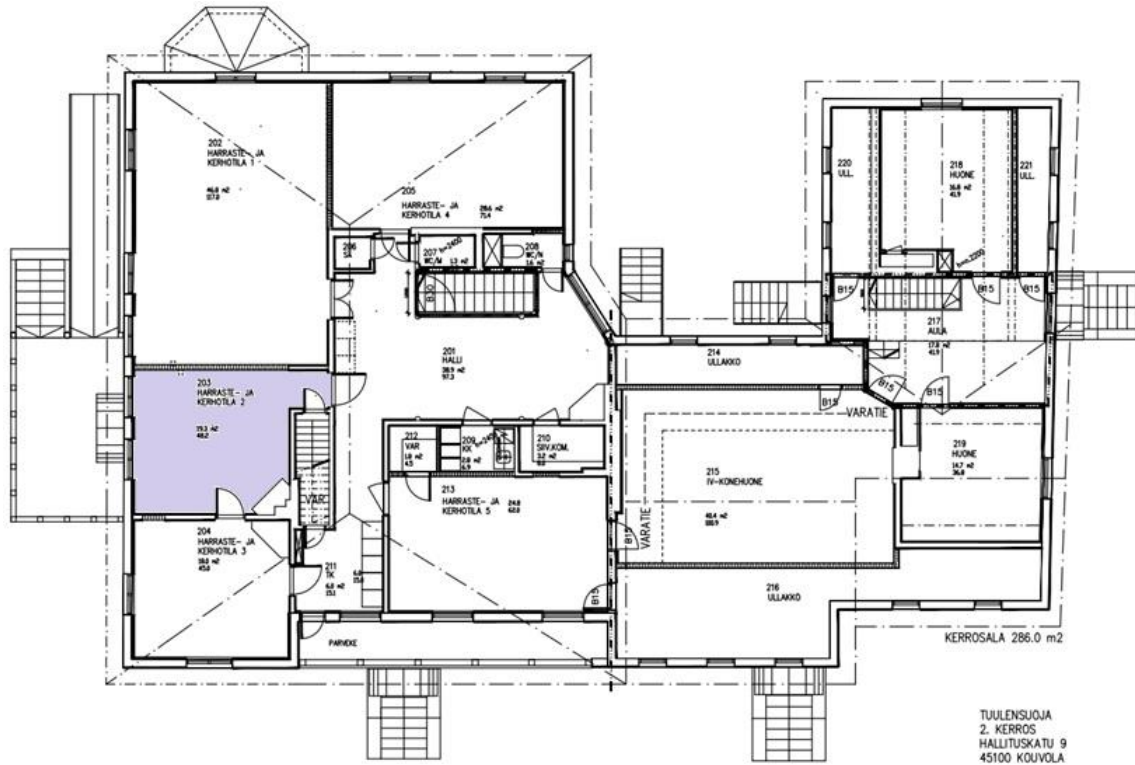

Säilytyskaappi A 1 kpl

Vitriini B (seitsemänosainen) 1 kpl

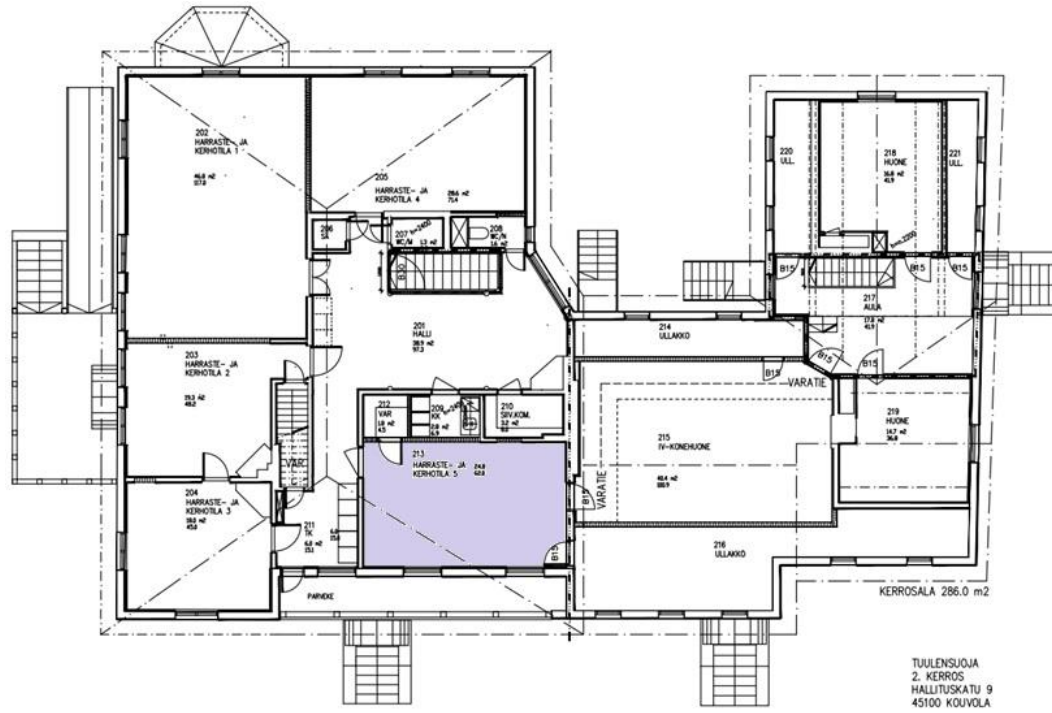
Tuulensuoja 2 krs / tila 203

Korkeakaapisto 1 kpl

Tuulensuoja 2 krs / tila 213

Ruokailuryhmä 1 pöytä, 6 tuolia
Penkki A 1 kpl
Tuoli B 5 kpl

